

Varför slutar respektive fortsätter ungdomar tävlingssegla?

- En studie av Åländska Segelsällskapetets optimistjolleseglare.

Josefine Gustafsson

IDROTTSHÖGSKOLAN
I STOCKHOLM
Examensarbete 25:2005
Läroarbuden: 2001-2005
Handledare: Björn Sandahl

Why do some youngsters quit and some continue with competitive sailing?

- A study of optimist dinghy sailors at the Aland Islands Yacht Club.

Josefine Gustafsson

STOCKHOLM UNIVERSITY COLLEGE OF
PHYSICAL EDUCATION AND SPORT

Graduate essay 25:2005

Teacher program: 2001-2005

Supervisor: Björn Sandahl

Sammanfattning

Syfte

Det övergripande syftet med studien var att undersöka vilka faktorer som ligger bakom varför ungdomar slutar respektive fortsätter att idrotta utifrån exemplet tävlingssegling.

Metod

Metoden jag använde mig av var dels en enkätundersökning med 20 respondenter, dels djupintervjuer med 8 av de 20 som svarat på enkäten. Undersökningsgruppen utgjordes av personer som har varit aktiva optimistjolleseglare i Åländska Segelsällskapet r.f. (ÅSS). Hälften av gruppen har fortsatt tävlingssegla aktivt efter optimistjolleklassen och hälften har slutat med tävlingssegling. I enkätundersökningen deltog 15 män och 5 kvinnor och i intervjustudien ingick 4 män och 4 kvinnor. Jag ville ha en spridning på åldern så att inte alla skulle ha varit aktiva under samma klubbledning, därav är hela undersökningsgruppens ålder mellan 14-44 år.

Resultat

I enkät- och intervjustudien konstaterades att de som slutat med tävlingssegling gjorde det främst för att seglingen tog för mycket tid och att de inte var beredda på att satsa vad som krävdes. Den andra faktorn var att andra intressen prioriterades och att det egna intresset för segling var sviktande. Även det sista året i optimistjolleklassen (det året då man fyller 15 år) visade sig vara av avgörande betydelse. Ifall det sista året präglats av motgångar, som oftast beror på att man blir för lång och tung för optimistjolleklassen, tappas lätt motivationen för övergång till en annan seglingsklass. För de som fortsatte tävlingssegla var den främsta orsaken att vännerna också gjorde det. Det som båda grupperna tyckte var bra med verksamheten var träningarna, tävlingarna, stämningen på klubben, vännerna och det återkommande sommarlägret (Rödhamnslägret). Det som ansågs negativt var att det inte fanns någon träning för icke nybörjare i optimistklassen eller någon träning alls i klassen efter optimistjolleklassen.

Slutsats

Det jag kommit fram till i undersökningen är att det finns väldigt många faktorer som avgör varför ungdomar slutar eller fortsätter tävlingssegla i unga år. De faktorer som i min studie visade sig vara de viktigaste var följande:

- De personer vars vänner fortsatt segla har själva fortsatt och de vars vänner har slutat har själva hoppat av.
- Andra intressen, tidsbrist och sviktande intresse för segling var orsaker till att flera slutade.
- Motgångar under det sista året i optimistjolleklassen var en avgörande orsak till att flera slutade.
- Flera slutade för att det inte fanns en organiserad verksamhet att gå över till efter optimistjolleklassen. En tränare som skulle finnas och stötta seglaren i den påföljande klassen samt en tvåmansbåt var också något som efterfrågades.
- Många ansåg slutligen att det är mycket viktigt att det finns organiserad träning för kappseglare i optimistjolleklassen trots att bristen på detta inte har ansetts vara en avgörande faktor för de som slutat tävlingssegla.

Abstract

Aim

The general aim with the study was to investigate what the reasons for quitting and/or continuing with a sport are, using competitive sailing as an example.

Methods

The used method was partly a survey investigation of 20 people and partly deep interviews with 8 of the persons who responded to the survey investigation. The respondents in the investigated group are all former active sailors within the Aland Island Yacht Club. Half of the group have continued sailing actively since the optimist class and the other half have quit competitive sailing. In the survey 15 men and 5 women participated and in the deep interviews 4 men and 4 women participated. The survey covered a great age span. The respondents were between 14 and 44 years of age in order to avoid that all of the competitors would have been active during the same period of time and management.

Results

According to the survey and the interviews, most of the sailors quit sailing due to lack of time and commitment. Another reason were other interests, which were prioritized higher, and that the own interest of sailing was diminishing. Another crucial factor was the last year in the optimist dinghy class (the year you turn 15). If this final year was characterized by setbacks, often due to the fact that many are too tall or too heavy for the class, the motivation to continue in another class was easily lost. The sailors that continued sailing claimed that the reason was that their friends also sailed. Both the groups enjoyed the trainings, competitions and the atmosphere at the club and also friends and the summer camp (Rodhamns camp). Criticized was the lack of training events for others than beginners in the optimist class and the non-existent trainings in other classes than the optimist class.

Conclusions

The conclusions drawn in the study are that many factors play a vital role why young people continue or quit with competitive sailing in their young years. The most important factors are the following:

- The active sailors do as their friends do. Either they continue or they quit.
- Other interests, lack of time and a diminishing interest for sailing, were some of the reasons for quitting.
- Setbacks during the final year in the optimist dinghy class were important reasons for quitting.
- Several sailors quit because there was no organized activity to continue with after the optimist class. A coach who would support the trainee in the following class and a two man boat was also something that the respondents requested.
- Many considered it to be important to have organized trainings for sailors competing in the optimist class, even though the lack of these trainings opportunities not had been a crucial factor when deciding to quit.

Innehållsförteckning

1. Introduktion	6
1.1 Inledning	6
1.2 Fakta optimistjollen	6
1.3 Syfte och frågeställningar	7
1.4 Tidigare forskning	7
1.5 Hypoteser	10
1.6 Bakgrund	11
1.6.1 Fakta Åländska segelsällskapet	11
1.6.2 Åländska Segelsällskapets medlemmar	11
1.7 Metod	11
1.7.1 Metodval	11
1.7.2 Litteratursökning	12
1.7.3 Metod enkät	12
1.7.4 Metod intervju	13
1.7.5 Validitet och reliabilitet	13
2. Undersökning	14
2.1 Enkätstudie	14
2.1.1 Seglingsbakgrund	14
2.1.2 Föräldrarnas betydelse i segelsporten	16
2.1.3 Anledningar till varför respondenterna fortsatte respektive slutade segla	17
2.1.4 ÅSS juniorverksamhet	18
2.1.5 Sammanfattning av enkätundersökningen	22
2.2 Intervjustudie	23
2.2.1 Upplevelser under optimistjolletiden	23
2.2.2 Tiden efter optimistjolletiden	26
2.2.3 Målsättningen i optimistjolleklassen	29
2.2.4 Hur motgångarna kändes i optimistjolleklassen	30
2.2.5 Träningarna och tränarna under optimistjolletiden	31
2.2.6 Alternativ efter optimistjolleklassen	33
2.2.7 Varför den ej aktiva gruppen slutade tävlingssegla	34
2.2.8 ÅSS juniorverksamhet	35
2.2.9 Sammanfattning av intervjusvaren	36

3. Diskussion	36
3.1 Olika faktorer som påverkar ungdomar att lämna seglingsporten	36
3.2 Betydelsen av tidig specialisering och debutålder	37
3.3 Föräldrarnas betydelse för idrottande barn	37
3.4 Betydelsen av tränare, träningar och tävlingar	38
3.5 Vännerna och stämningens betydelse i sporten	38
3.6 Andra aktiviteter, tidsbrist och intressets betydelse	39
3.7 Verksamheten efter optimistklassens betydelse för fortsatt seglingsaktivitet	39
3.8 Slutsats	40
4. Käll- och litteraturförteckning	42
4.1 Tryckta källor	42
4.2 Elektroniska källor	42
4.3 Otryckta källor	42

Bilaga 1: Käll- och litteratursökning

Bilaga 2: Missiv brev

Bilaga 3: Enkät 1

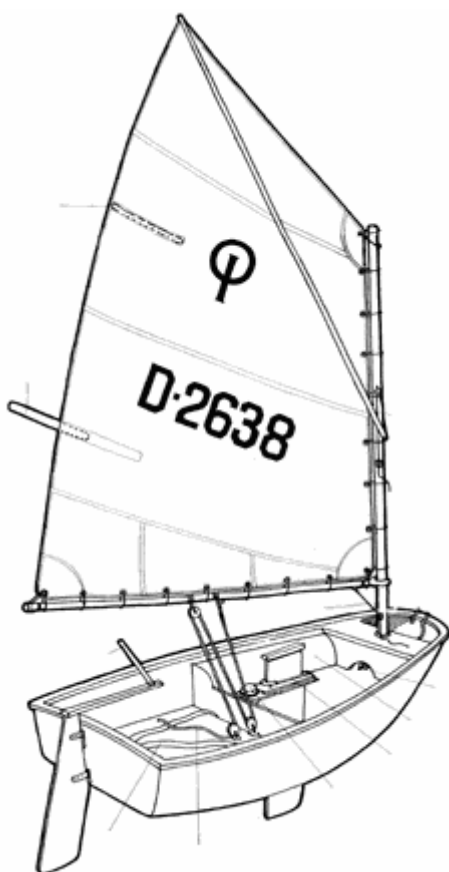
Bilaga 4: Enkät 2

Bilaga 5: Intervjumall

1. Introduktion

1.1 Inledning

Jag har valt att göra denna undersökning på Åländska Segelsällskapet r.f.(ÅSS) tidigare optimistjolleseglare vilka antingen fortsatt eller slutat tävlingssegla. Anledningen till det är att jag själv är aktiv juniortränare inom ÅSS under somrarna och har sett att ÅSS har många aktiva optimistjolleseglare mellan 7-15 år, men att ett flertal hoppar av efter den klassen. Jag finner det intressant att undersöka vilka faktorer som påverkat de som slutat och vad som påverkat dem som fortsatt till att fortsätta. Att ungdomar slutar med idrott är ett problem som återkommer i många sporter. Det jag vill göra är att se vad just ÅSS kan göra för att få fler ungdomar att stanna kvar i segelsporten längre upp i åldrarna. I Finska Seglarförbundets barn- och ungdomsseglingsstrategi från år 2003 nämns att den mest kritiska åldern för att bestämma sig för att fortsätta är i 15-20 års åldern.¹ Rolf Carlson påpekar även i sin avhandling från 1991 att många talanger slutar med idrotten redan under tonåren.²

1.2 Fakta optimistjollen

Optimistjollen är en enmansbåt som seglas av barn och ungdomar upp till 15 år. Optimistjollen är den dominerade tävlingsklassen för ungdomar i åldern 8-15 år. Idealvikten för optimistseglaren är 40-50 kg. Här följer lite fakta om optimistjollen:

Konstruktör:	Clark Mills	Längd:	2,32 m
Bredd:	1.14 m	Vikt:	35 kg
Köl:	centerbord	Segelyta:	3,5 kvm
Skrovtyp:	glasfiber/trä	Masthöjd:	3 m

Bilden är en optimistjolle, hämtad från Google images, 2005, <http://images.google.se/images?q=optimistjolle&hl=sv>, 15.4.2005.

¹ Finska Seglarförbundets barn och ungdomsseglingsstrategi 2003.

² Rolf Carlson, *Vägen till landslaget: en retrospektiv studie av framgångsrika ungdomar i sju idrotter*, (diss, Stockholm, 1991) s. 15.

1.3 Syfte och frågeställningar

Det övergripande syftet var att undersöka vilka faktorer som ligger bakom varför ungdomar slutar respektive fortsätter att idrotta utifrån exemplet segling.

Det har resulterat i följande frågeställningar:

- Vilka är faktorerna som påverkar att aktiva optimistjolleseglare slutar tävlingssegla i unga år?
- Vilka är faktorerna som påverkar att aktiva optimistjolleseglare fortsätter tävlingssegla?

1.4 Tidigare forskning

I detta avsnitt kommer jag att presentera tidigare relevant forskning i ämnet. Jag har inte hittat någon studie som behandlar mitt ämne och seglingssporten. Däremot har jag hittat ett antal studier som är gjorda på andra sporter och handlar om vilka faktorer som avgör varför ungdomar slutar respektive fortsätter med sin sport. Nedan presenteras varje undersökning för sig:

Riksidrottsförbundets FoU-rapport ”Varför lämnar ungdomar idrotten” från 2004 anger att mer än 80 procent av alla ungdomar någon gång varit med i någon förening, men att hälften hoppar av före 20 års ålder. Studien är gjord på fotbollsspelande pojkar och flickor i åldern 13-15 år. Forskarna har följt ungdomarnas utveckling i förhållande till fotbollen under tre år. I rapporten analyseras detta problem och slutsatsen är att utslagning förklarar en liten del av problemet men att det främst rör sig om komplexa sammanhang där det inte finns några enkla svar. Studien visar bl.a. att de faktorer som inte har någon betydelse varför ungdomar lämnar idrotten är hur långt ifrån föreningen hemmet ligger och konkurrens från andra idrotter. Däremot är viktiga faktorer varför ungdomarna stannar kvar att de har kompisar i verksamheten samt att ledaren har goda kvaliteter.³

I Svensk Idrottsforskning nr 1 år 2000 finns en artikel redogör för om svensk golf i dag och i framtiden. Studien undersöker hur det kommer sig att Sverige har kunnat få så många framgångsrika golfspelare. De vill även ta reda på vad dessa framgångsrika spelare har för synpunkter på hur verksamheten skall bedrivas i framtiden samt se vad proffsen har för bild av

³ Riksidrottsförbundets FoU rapport, *Varför lämnar ungdomar idrotten: En undersökning av fotbollstjejer och – killar från 13 till 15 år*, (Stockholm, 2004) s. 1-7 .

varför det gått så bra för golfporten i Sverige. Studien är dels gjord på proffsspelare, dels på resurspersonal till de framgångsrika spelarna. Studiens slutsats är att de flesta spelarna började för att deras föräldrar spelade golf. De fortsatte sedan spela för att klubben erbjöd lek, mycket roligt, kompisar, korvgrillning och bra stöd från tränaren. Spelarna anser att tävlingsmomentet lockade redan i 10 års ålder men att de inte började träna teknik förrän vid 15 års ålder.

Undersökningsgruppen fick nämna fem faktorer som påverkat dem fram till 20 års ålder och som inneburit att de stannat kvar i sporten tills idag. Faktorerna är: föräldrar, att det var roligt, vilja/envishet, träningsdisciplin samt bra tränare och juniorverksamhet på klubben. Det som även anges som viktiga faktorer varför svensk golf varit framgångsrik är att ungdomarna inte pressas för hårt, bra och strukturerad juniorverksamhet, inflytelserika ledare och bra ledarutbildning. Angående tidig specialisering tycker de flesta att det är helt individuellt. För vissa passar det redan vid 12 år medan det för andra passar i senare tonåren. Studien anger vidare att individen står i centrum, det finns knappast någon mall att följa för att skapa dagens elitidrott.⁴

I Svensk Idrottsforskning 1999 skriver Rolf Carlson en artikel rubricerad "Hur liten blir stor". Carlson diskuterar hur morgondagens ungdomsidrott bör utformas för att få en svensk elit. I flera studier har Carlson kunnat påvisa att elitidrottarna har tidiga idrottsliga upplevelser. Det som skiljer sig från dem som lyckats och de som inte lyckats är t.ex. att de i debutåren har ett varierat utbud av idrotter och att de först i mitten av tonåren påbörjar specialiseringen i en idrottsgren. Studien anger att mycket tid ägnades åt idrott, men inte åt en och samma idrottsgren. Vidare konstateras att det fanns en god kontakt med ledare och tränare och träningarna var lekfulla, varierade och att hänsyn var tagen till var och ens kunskapsnivå. Tävlingsmomentet steg efter varje enskilds prestationsnivå. Carlson nämner även att topp och bredd hör ihop och att det därför borde det vara viktigt för varje förening att rekrytera så många ungdomar som möjligt. Några punkter tas upp för att uppnå stor bredd är att föreningsidrotten skall vara anpassad efter barnens kunskapsnivå, utveckla ledarutbildning efter barnens behov, tävla ofta men tona ner vikten på vinst och förlust, utveckla nivågrupper eller handikapps-system så att alla kan tävla på sin nivå, samt undvik tidigt urval.⁵

En studie angående hur idrottande barn upplever föräldrappress har gjorts av Göran Patriksson 1998. Han tar upp frågan vad vi egentligen vet om vad föräldrarnas involvering i barnens idrott

⁴ Peter Hassmén & Peter Mattsson, "Världsstjärna 2020: svensk golf i dag och i framtiden", *Svensk Idrottsforskning* (2004: 1) s. 24-28.

⁵ Rolf Carlson, "Hur liten blir stor", *Svensk Idrottsforskning* (1999: 2) s. 4-5.

har för betydelse för barnen? Enligt Patrikssons studie behövs föräldrarnas engagemang för att barnidrotten skall överleva, men ibland kan stödet av föräldrarna upplevas som en negativ press för barnen. Studien är gjord på 244 barn från föreningar i Göteborgs distrikt. 67,6 procent uppgav att de aldrig upplevt att det känts jobbigt eller svårt med föräldrarnas närvaro under träning, tävling eller match. Slutsatsen är att majoriteten av barnen inte upplever någon föräldrapress medan en mindre grupp på 15-29 procent upplever negativa upplevelser av press från föräldrar. Till sist konstateras att föräldrarna spelar en stor roll för idrottande barn i både positiv och negativ bemärkelse.⁶

1998 gjorde Ulla Tebelius en studie på varför tonårsflickor fortsätter att idrotta. Hon intervjuade 26 gymnastik- och fotbollsflickor vid tre olika tillfällen. Flickorna var 12, 14 och 19 år när de intervjuades. När flickorna intervjuades första gången pratade det mest om att ha roligt och att de fick vara med sina kompisar samt att det var bra stämning och bra gemenskap i gruppen. Den andra gången de intervjuades var vid 14-15 års ålder och då betonades kamratskapet starkt. Det var även viktigt att de kände sig uppskattade och omtyckta av vännerna och tränarna. Av betydande vikt var även att det gick bra för laget och den fina lagandan. De flesta som slutade gjorde det för att de inte fick ha en egen tränare längre utan att de skulle träna med damlaget vars medlemmar var 10 år äldre. Flickorna tyckte inte det var roligt längre när deras lag splittrades. Det fanns även de som lämnade idrotten för att de inte ville hålla på med något som var så styrt och målinriktat. När flickorna lyckades ökade deras självkänsla och det ledde till en positiv spiral. I tonåren är denna spiral väldigt sårbar eftersom kroppen förändras. Risken för att spiralen går neråt är stor just i tonåren.⁷

Lars-Magnus Engström skrev 1998 en artikel i *Svensk Idrottsforskning* där han talar om att debutåldern i idrotten har sjunkit. I vissa idrotter börjar barnen redan vid 5-6 års ålder. Detta kräver större föräldramedverkan. Tillgång till bil i familjen är nästan ett måste för att barnen skall kunna delta. Barnidrotten bärs upp av engagerade föräldrar. Engström tar även upp de problem som finns gällande barn- och ungdomsidrotten nämligen att många slutar under tonåren, vuxenvärderingar har för stort inflytande, för lite lek och för stort allvar, ökat finansiellt inflytande och ledarproblem.⁸

⁶ Göran Patriksson, "Idrottande barns upplevelser av föräldrapress", *Svensk Idrottsforskning* (1998: 2) s. 18-24.

⁷ Ulla Tebelius, "Varför fortsätter tonårsflickor att idrotta?", *Svensk Idrottsforskning* (1998: 2) s. 54-57.

⁸ Lars-Magnus Engström, "Barn- och ungdomsidrotten", *Svensk Idrottsforskning* (1998: 2) s. 4-7.

I en studie gjord på ungdomar i Farsta 1994 benämnd ”Varför är ungdomar med i idrottsförening” kommer författaren fram till att ungdomar i högstadieålder är med i idrottsföreningar främst för att ha roligt, för att hålla kroppen i trim och för att kompisar deltar. De viktigaste skälen för att inte vara med i en idrottsförening är tidsbrist, att man inte är intresserad och/eller har andra intressen. De främsta anledningarna till att högstadieelever slutar i en idrottsförening är att man inte är intresserad av idrott, det tar för mycket tid och/eller att man satsar på en annan idrott. På gymnasiet är det lite andra orsaker man slutar i en förening. Dessa orsaker är dels att andra intressen viktigare, dels är det tidsbristen som spelar roll.⁹

1.5 Hypoteser

Mina hypoteser kring varför ungdomar slutar respektive fortsätter med tävlingssegling har jag arbetat fram med hjälp av den tidigare forskningen:

- Min första hypotes är att det är helt individuellt när det är lämpligt att börja specialisera sig på en idrott och hur mycket tävling som är lämpligt.¹⁰
- Min andra hypotes är att föräldrarna spelar en stor roll för idrottande barn i både positiv och negativ bemärkelse.¹¹
- Min tredje hypotes är att träningarna och tränarna är betydelsefulla för idrotten.¹²
- Min fjärde hypotes är att vännerna har betydelse inom idrotten. Personer vars vänner slutar idrotta slutar även själva. På motsvarande sätt fortsätter de personer vars vänner fortsätter idrotta.¹³
- Min femte hypotes är slutligen att tiden och intresset har en avgörande betydelse ifall man slutar med idrotten.¹⁴

⁹ Stig Elofsson, *Varför är ungdomar med i idrottsförening?: En studie av ungdomar i Farsta*, (Stockholm: ISBN,1994) s. 32-35.

¹⁰ Hassmén, s. 24-28; Carlson s. 4-5.

¹¹ Engström, s. 4-7; Patriksson, s. 18-24.

¹² Tebelius, s. 54-57; Carlson, s. 4-5.

¹³ Elofsson, s. 32-35; Riksidrottsförbundets FoU rapport, s. 1-7.

¹⁴ Elofsson, s. 32-35.

1.6 Bakgrund

1.6.1 Fakta Åländska segelsällskapet

Åländska Segelsällskapet r.f. (ÅSS) bildades 1897 och är Ålands äldsta aktiva förening samt en av Finlands äldsta segelföreningar. 70 segelbåtar är registrerade i föreningen och dubbelt så många motorbåtar. Föreningen har alltid verkat för segelsporten och bland medlemmarna finner man svenska, finska och nordiska mästare, EM-och VM-seglare, Guldpokalvinnare, Tall Ships Race-arrangörer, Whitbread-seglare och förstås många familjeseglare samt motorbåtsfolk. Under åren har ÅSS stått värd för finska och nordiska mästerskap, Tall Ships Race-88, Optimistjolle-VM 1995, Internationell Match-racing i Grade 1 1997 samt talrika andra segeltävlingar.

Föreningen driver två gästhamnar. Den ena är belägen i Västra hamnen i Mariehamn invid den vackra Segelpaviljongen och den andra på Rödhamn, föreningens klubbholme 10 nm från Mariehamn.¹⁵

1.6.2 Åländska Segelsällskapets medlemmar

ÅSS har idag 910 medlemmar varav 104 stycken är juniorer. Optimistjolleseglarna är mellan 7 och 14 år och är cirka 30 stycken. De som tävlar i optimistjolleklassen är ungefär 10 stycken och är mellan 10-14 år. Cirka fem stycken är tävlingsaktiva i någon annan klass efter optimistjollen i ålder 15-20 år. Tävlingsaktiva i ålder 20-25 år är ungefär två stycken. ÅSS juniorchef anser att antalet är för litet från 15 år och uppåt. ÅSS skulle vilja ha flera aktiva i alla åldrar men särskilt i åldern över 20 år. Juniorchefen anser att åtgärden för att uppnå detta skulle vara att bygga mycket mera bredd från början eftersom avhopp måste räknas med.¹⁶

1.7 Metod

1.7.1 Metodval

Jag har valt att göra 20 enkäter och åtta intervjuer. Enkäterna gjordes för att få en överblick över vilka orsakerna var att de f.d. aktiva optimistjolleseglare slutat respektive fortsatt tävlingssegla. Intervjuerna gjordes för att få en djupare inblick i frågan och även för att få en mer detaljerad beskrivning av hur personen kände under sin optimistjolleperiod. Metoden som valts anser jag vara den optimala för denna studie, eftersom jag både får en överblick av ämnet och även en mer djupgående inblick i frågeställningarna. Överblicken behövs för att kunna dra slutsatser och det

¹⁵ Åländska segelsällskapets hemsida <info@segel.aland.fi> Åländska segelsällskapet 107 år ung, 2005 <<http://www.segel.aland.fi>> (2005-04-01).

¹⁶ Intervju juniorchef.

mer djupgående analysen behövs för att kunna belysa slutsatserna. Enkäterna skulle ha kunnat vara fler för att få en mer trovärdig bild men med tanke på arbetets omfattning har jag bedömt att antalet varit tillräckligt.

1.7.2 Litteratursökning

Litteratursökningen genomfördes i Idrottshögskolans bibliotekskatalog, ERIC och i artikelsök. Se bilaga 1 för sökord och antal träffar.

1.7.3 Metod enkät

Inledningsvis valdes 20 personer ut som har varit aktiva inom optimistjolleklassen på ÅSS. 10 personer av dem är fortfarande aktiva tävlingsseglare men i en annan seglingsklass. 10 personer är inte aktiva tävlingsseglare längre. Jag har valt att sprida åldern från 14 till 44 år för att inte alla skulle ha varit aktiva under samma ledning, eftersom det är av stor vikt hur verksamheten bedrivs. 8 personer svarade på enkäten via e-post och resterande 12 besvarade den i min närvaro. De som fick enkäten via e-post fick även ett missivbrev som innehöll studiens syfte, att undersökningen var konfidentiell, telefonnummer till undersökaren samt återsändningsdatum (se bilaga 2). De personer som fyllde i enkäten när jag var med fick denna information muntligen av mig. 3 stycken påminnelser skickades ut efter en och en halv vecka, dessa enkäter kom in inom 3 dagar efter påminnelsen skickats. Således besvarades alla 20 enkäter. Personerna fick jag dels tag på genom seglare jag är bekanta med på klubben dels genom att fråga personer jag känner. 5 kvinnor och 15 män deltog i undersökningen. Frågeformulären var olika beroende på om personen slutat segla eller fortsatt efter optimistjolleklassen. Enkäten till dem som fortsatt tävlingssegla bestod av 34 frågor med både fasta och öppna svarsalternativ (se bilaga 3). Enkäten till dem som slutat tävlingssegla var utformad på samma sätt men bestod av 33 frågor (se bilaga 4). Enkäten tog cirka 15-20 minuter att fylla i. De svar som jag funnit intressant för min undersökning har jag bearbetat. I vissa fall har jag räknat ut medelvärden för att göra svaren tydligare och lättöverskådliga. Jag har även gjort enkla kommentarer till varje fråga. De frågor som misstolkats på något sätt eller som är irrelevanta för min undersökning har inte bearbetats. Samtliga frågor finns i bilaga 2 och 3.

1.7.4 Metod intervju

Metoden jag använt mig av är en förenklad form av forskningsintervju som följer ett oskrivet manus.¹⁷ Jag använde mig av boken ”*Den kvalitativa forskningsintervjun*” för att få tips inför genomförandet av intervjuerna. Intervjuformen beskrivs i boken som en halvstrukturerad intervju som omfattar en rad teman och förslag till relevanta frågor. Samtidigt finns möjlighet att göra förändringar av frågornas form och ordningsföljd om så behövs för att följa upp intervjuarens svar. Det gäller att bygga upp en atmosfär där den intervjuade känner sig tillräckligt trygg för att tala fritt om sina upplevelser och känslor.¹⁸

Intervjuer genomfördes med åtta personer. Respondenterna är personer som svarat på enkäten. Jag valde ut fyra personer ur den aktiva gruppen och fyra personer som inte längre var aktiva. Hälften av respondenterna var män och hälften var kvinnor. Dessa personer valdes ut för att de fanns tillgängliga på Åland. Intervjun tog cirka 20-30 min och spelades in med hjälp av en diktafon. Banden förvaras av mig. 6 stycken intervjuer gjordes i ÅSS klubblokal på Åland och två intervjuer gjordes hemma hos de intervjuade. Enkäten besvarades innan intervjun. Intervjun började med fem frågor (se bilaga 5) och sedan gjordes fördjupande frågor utifrån enkätsvaren. Eftersom intervjuerna är kvalitativa intervjuer ledde det till att varje intervju blev helt olik den andra. Detta eftersom varje individ hade olika upplevelser och berättelser vilket resulterade i att följdfrågorna blev väldigt olika. Frågor och svar som jag själv anser vara irrelevant har jag valt att inte redovisa.

1.7.5 Validitet och reliabilitet

En undersöknings reliabilitet avgörs av hur pass framgångsrikt undersökaren mäter det som syftas att mäta. Valet av mätinstrument blir därför avgörande för med vilken noggrannhet det som studeras kan återges och anses vara tillförlitligt. Reliabilitet är alltså ett mått på i vilken utsträckning två studier av ett objekt som sker vid olika tillfällen och med lika omständigheter ger samma resultat. Reliabilitet i kvalitativa undersökningar är något problematiskt att mäta och säkerställa. Framförallt i intervjusituationer har utredaren ingen kontroll över vilken påverkan intervjuobjektet utsatts för innan eller mellan intervjusituationer. Objektet kan ha tagit intryck av artiklar, tv-program eller annat det nyligen tagit del av. För att öka reliabiliteten i denna uppsats har bandupptagningar använts för att i efterhand kunna göra kompletterande analyser av de samtal som förts. Enkätstudier har också genomförts och det är fullt möjligt att reproducera dem.

¹⁷ Steinar Kvale, *Den kvalitativa forskningsintervjun* (Lund: Studentlitteratur, 1997) s. 118.

¹⁸ Ibid, s. 117-118.

Undersökningens validitet avgörs av förmågan att mäta det som skall mätas. Med andra ord att den informationsinsamling som görs är väl avpassad för undersökningens problemformulering och syfte samtidigt som samma information också överensstämmer med den faktiska situationen. För att öka validiteten i min studie har jag gjort djupintervjuer och då kunnat få fram svar som är trovärdiga. Ett problem är att hälften av undersökningsgruppen är mellan 26 och 44 år och kan ha glömt hur det var under sin optimistjolleperiod som varade fram till 15 års ålder. Eftersom enkäterna inte är fler än 20 stycken kan det vara riskabelt att dra generella slutsatser.

2. Undersökning

2.1 Enkätstudie

2.1.1 Seglingsbakgrund

För att undersöka om åldern när optimistseglare börjar segla och tävlingssegla har någon betydelse för om seglarna fortsätter eller slutar ställde jag frågorna ”när började du segla och tävlingssegla” i enkäten. Relevanta frågor tyckte jag även var av vilken orsak de började segla och hur långt ifrån ÅSS de bodde under sin optimistjolleperiod. Av dessa frågor ville jag se om det fanns någon skillnad mellan grupperna och om detta kunde vara orsaker till att seglarna fortsatte respektive slutade.

TABELL 1: Ålder när de ej aktiva och aktiva började segla optimist.

Ej aktiv	Aktiv
5, 6, 7, 8, 8, 9, 9, 9,10,12	7, 8, 8, 8, 9, 9, 10, 10, 11,13
Mv = 8,3 år	Mv = 9,3 år
Mv = medelvärde	

Av dessa resultat kan utläsas att det inte är någon signifikant skillnad mellan grupperna och därmed kan konstateras att det inte spelar någon större roll i vilken ålder barnen börjar segla.

TABELL 2: Ålder när de ej aktiva och aktiva började tävla i optimist.

Ej aktiv	Aktiv
10, 5, 7, 12, 7, 12, 13, 10, 11, 10	9, 13, 10, 10, 11, 9, 10, 10, 9, 12
Mv = 9,7 år	Mv = 10,3 år

I denna tabell kan utläsas att det inte är någon väsentlig skillnad mellan grupperna. Med detta kan fastställas att det inte är någon skillnad när barn börjar tävla ifall han/hon kommer att fortsätta tävla längre upp i åldrarna eller inte.

De vanligaste orsakerna som angavs varför respondenterna började segla optimist var samma för båda grupperna. Familjen var den största faktorn, t.ex. nämndes ”syster” ”pappa” ”familj”, sen kom vänner eller granne. Som tredje mest angivna svar kom intresse för segling eller för vatten. Eftersom båda grupperna nämnde samma orsaker finns det ingen betydelse på vilket sätt barnen börjar segla för frågan om de skall fortsätta eller sluta efter optimistklassen.

TABELL 3: Hur långt ifrån ÅSS enkättagarna bodde under sin tid då de seglade optimist?

Ej aktiv	Aktiv
0,5, 10, 7, 10, 2, 1, 2,5, 1,5, 3, 1,5	1, 1, 8, 2,15, 24, 2, 8, 0,5, 8
Mv = 3,9 km	Mv = 6,95 km

Som framgått av dessa medelvärden bodde den aktiva gruppen längre ifrån ÅSS än den ej aktiva gruppen. Men om man ser på de specifika svaren kan det utläsas att avstånden är väldigt varierande i båda grupperna. På grund av denna spridning går det inte att dra en slutsats om boendet skulle ha någon betydelse för om seglarna slutar eller fortsätter upp i åldrarna.

Min slutsats är följande att varken när man börjar segla, i vilken ålder man börjar tävlingssegla, av vilken anledning man började segla eller hur långt ifrån ÅSS man bodde under sin optimistjolleperiod har någon inverkan på frågan om ungdomarna slutar respektive fortsätter i unga år.

2.1.2 Föräldrarnas betydelse i segelsporten

För att ta reda på vilken betydelse föräldrarna har för ifall ungdomarna fortsätter eller slutar segla i unga år ställde jag tre stycken frågor angående detta. Den första frågan var om någon eller båda av föräldrarna kunde segla innan de själva började. Sedan frågade jag även om de kände att de fick stöd av sina föräldrar och om de kände press från sina föräldrar.

TABELL 4: Vilken av eller båda föräldrarna som kunde segla innan undersökningsgruppen började.

	Ej aktiv	Aktiv
Båda	3	2
Pappa	4	2
Mamma	0	0
Ingen	3	6

Av denna tabell framgår att den aktiva gruppen i dubbelt så många fall inte hade någon av föräldrarna som kunde segla. Vi kan även se att ingen svarade att mamman kunde segla innan. Slutsatsen som kan dras av detta, eftersom det inte var någon signifikant skillnad mellan grupperna, är att det inte är en avgörande faktor om föräldrarna kan segla eller inte för att barnet skall sluta eller fortsätta med tävlingssegling.

TABELL 5: Om undersökningsgruppen kände att föräldrar stöttade dem i deras optimistjollesegling.

	Ej aktiv	Aktiv
Alltid	8	5
Oftast	2	2
Ibland	0	3
Aldrig	0	0

Här framgår att den ej aktiva gruppen kände att de fick mer stöd av sina föräldrar än vad den aktiva gruppen kände. Det var dock inte någon signifikant skillnad mellan grupperna och med detta kan konstateras att föräldrarnas stöd inte är av någon avgörande betydelse för om man slutar eller inte.

TABELL 6: Om gruppen kände press av föräldrarna under optimistjolleiden.

	Ej aktiv	Aktiv
Alltid	0	0
Oftast	1	0
Ibland	2	4
Aldrig	7	6

I denna fråga känner de flesta samma sak, nämligen att de aldrig eller endast ibland kände press av sina föräldrar. Endast en i den ej aktiva gruppen kände oftast press från föräldrarna. Med detta som stöd kan konstateras att det inte var någon signifikant skillnad mellan grupperna och att det inte går att dra slutsatsen att pressen från föräldrarna skulle vara en orsak till att undersökningsgruppen slutade eller fortsatte.

Med dessa resultat kan jag nu sammanfatta denna del. I undersökningen angående föräldrarnas betydelse upptäcktes inte några skillnader i någon av de tre frågorna mellan grupperna aktiva och ej aktiva. Ifall en eller båda föräldrarna kunde segla innan barnet började spelade ingen roll. Inte heller upptäcktes någon avgörande skillnad om föräldrarna stöttade barnet i dess segling. Rörande frågan om press från föräldrarna var det ingen markant skillnad mellan grupperna vilket tyder på att ingen av dessa frågor ger ett bevisande svar varför ungdomarna slutar respektive fortsätter segla.

2.1.3 Anledningar till varför respondenterna fortsatte respektive slutade segla

De ej aktiva fick frågan varför de slutade tävlingssegla. De aktiva fick först frågan vilka anledningarna var till att de fortsatte segla efter optimistklassen och sedan frågan vad anledningen är till att de seglar idag.

De anledningar som angavs flest gånger till varför de ej aktiva slutade kan delas in i två kategorier. Den ena är tid/satsning och den andra är andra intressen/sviktande intresse. Exempel på vad enkättagarna svarade var "Tid och kostnad", "orkade/ville inte åka på rankingar", "andra intressen tog över" och "sviktande intresse".

Anledningarna som den aktiva gruppen uppgav till att de fortsatte segla efter optimisten kan i sin tur delas in i tre kategorier. Den kategori som uppgavs flest gånger var "vänner". På delad andra

plats kom kategorierna ”utvecklas som seglare” och ”fysisk aktivitet/tävling”. Det som kan utläsas av detta är att vännerna i verksamheten har en stor betydelse för om ungdomar fortsätter segla. Av de två andra kategorierna kan utläsas att ett brinnande intresse för segling finns bland dessa personer.

På den andra frågan till de aktiva, varför de seglar idag, blev det en liten förändring i kategorierna till skillnad från varför de fortsatte efter optimistklassen. De tre kategorier som fick flest svar var ”vänner”, ”mäta mig mot andra” och ”fysisk aktivitet/tävling”. Alternativet ”utvecklas som seglare” har i den här frågan bytts ut mot ”mäta mig mot andra”. Av svaren på dessa två frågor till de aktiva kan konstateras att vännerna är av störst betydelse både efter optimistjolleklassen och varför de är aktiva idag.

Resultatet av dessa tre frågor är sammanfattningsvis att de som slutat gjorde det främst för att seglingen tog för mycket tid och att de inte var beredda på att satsa. Den andra orsaken är att andra intressen prioriterades och att det egna intresset för segling var sviktande. För de som fortsatte tävlingssegla var den främsta orsaken att vännerna också gjorde det.

2.1.4 ÅSS juniorverksamhet

För att ta reda på vad gruppen ansåg angående ÅSS juniorverksamhet under sin tid som aktiva optimistjolleseglare ställde jag frågorna hur de upplevde ÅSS juniorverksamhet och vad som var bra respektive dåligt. Därtill ställdes frågan om de tyckte att verksamheten skulle ha varit upplagd på något annat sätt och i så fall hur. Jag frågade även om det fanns någon organiserad träning efter optimistjolleklassen. Alla dessa frågor ställdes för att se om verksamheten upplevdes olika bland de ej aktiva och de aktiva och om detta kunde ha påverkat dem till att sluta eller fortsätta men tävlingssegling.

TABELL 7: Hur respondenterna upplevde ÅSS juniorverksamhet under sin optimistjolleetid.

	Ej aktiva	Aktiva
Mycket bra	4	4
Bra	6	3
Dålig	0	3
Mycket dålig	0	0

Av tabellen framgår att fler av de aktiva upplevde verksamheten som dålig men att de ändå har fortsatt. Därav kan konstateras att denna fråga inte är av avgörande betydelse för om optimistjolleseglarna slutade eller fortsatte.

Det den ej aktiva gruppen tyckte var bra med ÅSS verksamhet kan sammanfattas i fyra olika faktorer; ”Rödhamnslägren¹⁹”, ”träningarna”, ”tränarna” samt ”tävlingarna”. Några exempel på vad deltagarna svarade var ”Framförallt skall rödhamnslägren premieras”, ”De flesta tränarna var mycket bra” och ”Möjligheten att tävla tisdagar, torsdagar och helger samt möjligheten att träna måndagar.”

Det den aktiva gruppen upplevde som bra med ÅSS verksamhet kan också sammanfattas i fyra kategorier. Dessa fyra kategorier var att det fanns nybörjarträningar, att tävlingar anordnades varje vecka, det material och bidrag som klubben hjälpte till med samt gemenskapen i klubben och då speciellt mellan de yngre och äldre. Några exempel på det deltagarna tyckte var bra med ÅSS juniorverksamhet var ”Nybörjarträningen”, ”Att man fick bidrag från klubben att åka på tävlingar och att det ibland ordnades träningsläger med utomstående tränare samt tävlingarna som ordnades under tisdagar och torsdagar” ”Optimistjolle tiden kan jag förknippa med tränare som höll god kompetensnivå och goda resurser materialmässigt” samt ”Gemenskapen mellan yngre och äldre seglare.”

Båda grupperna tyckte alltså att träningarna och tävlingarna var bra med ÅSS juniorverksamhet. Den ej aktiva gruppen tyckte även att tränarna och Rödhamnslägren var bra. De aktiva tyckte vidare att bidragen och gemenskapen var bra.

¹⁹ Rödhamnsläget är ett seglarläger som klubben anordnar på sin klubbholme Rödhamn 4 dagar varje sommar.

På frågan vad som var dåligt med ÅSS juniorverksamhet under deras optimistjolleperiod fick jag väldigt varierande svar. Jag presenterar de olika svaren i de olika grupperna.

Av den ej aktiva gruppen fick jag sex olika svar och dessa var från sex olika personer. Resterande fyra svarade inte. Svaren lät som följer ”Emellanåt lite oorganiserade träningar”, ”Högre organisation och eget intresse där aktiva föräldrar som sitter i jollekommittén ser till enbart sina egna barns intressen”, ”Inga träningar förutom till nybörjare”, ”Kanske borde juniörerna få mer bidrag när de representerar ÅSS internationellt men i dagsläget vet jag inte hur det ekonomiska är upplagt” och ”För lite träning kontra tävling, ingen naturlig övergång eller tränare/ledare när jag blev för gammal för optimistjollen och flyttande av jollar från ÅSS till MSF²⁰ varannan vecka var jobbigt.”

Den aktiva gruppen tyckte även de väldigt olika om vad det var som var negativt med ÅSS juniorverksamhet. Sju olika svar angavs. Det svar som angavs flest gånger var att det inte fanns någon tränare för icke nybörjade eller efter optimistjolleklassen. De andra svaren gavs av endast en person och de lät så här: ”För mycket ”gamla gubbar” i styrelsen som ledde föreningen”, ”Nyrekryteringen och att det inte fanns anställda tränare som tog tag i optimistjolleseglarna”, ”Att vi inte fick fara ut med optimisterna då det blåste”, ”Att ingen i klubben förutom föräldrarna brydde sig något om hur det gick för en, sen talas det om att det är synd att det finns så lite seglare, jag förstår inte?” , ”Efter misslyckade försök med att samarbeta med MSF om tisdagsseglarna blev det helt enkelt för få seglare på startlinjen” och ”Ibland blev det lite rörigt på kajen (kunde vara flera tränare).”

Det båda grupperna svarade gemensamt var att det inte fanns någon träning för icke nybörjare eller efter optimistjolleklassen. Det som även fanns gemensamt i svaren var att träningarna kunde upplevas som oorganiserade. Den ej aktiva gruppen angav fyra ytterligare svar och den aktiva gruppen angav ytterligare fem svar vilka var helt olika varandra.

På frågan om deltagarna ansåg att ÅSS juniorverksamhet borde ha varit (när de deltog) upplagd på något annat sätt blev svaren så här:

²⁰ Mariehamns seglarförening, den andra seglarföreningen förutom ÅSS som finns i Mariehamn.

TABELL 8: Om respondenterna ansåg att ÅSS juniorverksamhet borde ha varit upplagd på någon annat sätt (när de deltog).

	Ej aktiva	Aktiva
JA	4	3
NEJ	2	5
VET EJ	4	2

Av tabellen kan utläsas att skillnaden mellan grupperna bara inskränker sig till en person i svaret JA varför det är svårt att dra någon säker slutsats av resultatet.

Om de svarade ja på frågan ställdes vidare frågan hur verksamheten borde ha varit upplagd. Den ej aktiva gruppen tryckte igen på att det borde ha funnits träning för kappseglare och en ansvarig tränare som skötte övergången från optimistjolleklassen till en annan klass. Den aktiva gruppen ansåg att det skulle ha varit mer organiserad träning och att satsningen skulle ha varit större på optimistklassen. Nedan anges en av enkättagarnas kommentar:

De som anser sig vara "rutinerade" seglare skulle ha kunnat engagera sig lite. Det verkar vara som att man bara gör något för sina egna barn. I klubben anser man allmänt att optimisten är en slags lekskola, och att man måste satsa på något annat för att få barn att börja segla. Fel!! I princip alla seglare på högre nivå idag har varit framgångsrika optimistseglare. T.ex. de som idag börjar komma in i det svenska landslaget har alla tävlat samtidigt som mig på större optimisttävlingar så sent som i slutet på 90-talet. Alla dessa anses ha potential att komma till OS någon gång i framtiden. Orsaken till att dessa seglare satsat mycket hårt på seglingen efter optimisttiden, till skillnad från mig, är att de alltid var många duktiga seglare från samma klubb som reste och tävlade tillsammans. Skulle det vara lite flera optimistseglare som skulle satsa seriöst i ÅSS skulle säkert ett stort antal vilja fortsätta. När jag slutade segla optimist höll ingen av mina åländska kompisar på med segling. Jag önskar att vi hade varit 5-6 stycken, då skulle jag säkerligen satsat allt på seglingen efter 15-års ålder. Det känns som att klubben inte gjorde något för att få flera att satsa på optimist seriöst.

Den sista frågan angående ÅSS juniorverksamhet var om det fanns någon organiserad träning efter optimistjolleklassen.

TABELL 9: Fanns det organiserad träning efter optimistjolleklassen.

	Ej aktiva	Aktiva
JA	2	3
NEJ	6	6
VET EJ	2	1

Av tabellen framgås att sammanlagt 12 av 20 svarade NEJ, 5 stycken JA och 3 stycken VET EJ. Det kan konstateras att för mer än hälften fanns inte någon träning efter optimistjolleklassen. Av tabellen kan även utläsas att det mellan de båda grupperna inte finns några signifikanta skillnader.

Sammanfattande angående ÅSS juniorverksamhet kan sägas att den i sig inte ansågs vara sämre i den ej aktiva gruppen och därmed kan konstateras att frågan ”Hur ÅSS juniorverksamhet upplevdes” inte är av betydelse för om man slutat eller fortsatt med segling. Det som båda grupperna tyckte var bra med verksamheten var träningarna och tävlingarna. Det som ansågs dåligt var att det inte fanns någon träning för icke nybörjare eller efter optimistjolleklassen. Det som även fanns gemensamt i svaren var att träningarna kunde vara oorganiserade. Den ej aktiva gruppen tyckte i större utsträckning att juniorverksamheten skulle kunna ha varit upplagd på något annat sätt en vad den aktiva gruppen tyckte. Det den ej aktiva gruppen tyckte kunde ha varit annorlunda var att det borde ha funnits träning för optimistjollekappseglare och en ansvarig tränare som skötte övergången från optimisten till en annan klass. Den aktiva gruppen tyckte att det skulle ha varit mer organiserad träning och att satsningen skulle ha varit större på optimistjolleklassen. Fler än hälften av de medverkande i undersökningsgruppen uppgav att det inte fanns någon organiserad träning för en klass efter optimistjolleklassen.

2.1.5 Sammanfattning av enkätundersökningen

Sammanfattningsvis kan konstateras att gemensamt för båda grupperna var att familjen var orsaken till att de började segla optimistjolle. De som slutat med segling gjorde det främst för att seglingen tog för mycket tid och för att de inte var beredda att satsa. Den andra faktorn var att andra intressen prioriterades och att det egna intresset för segling var sviktande. För de som fortsatte tävlingssegla var den främsta orsaken att vännerna också gjorde det. Det som båda grupperna tyckte var bra med verksamheten var träningarna och tävlingarna. Det som ansågs

dåligt var att det inte fanns någon träning för icke optimistjollenybörjare eller efter optimistjolleklassen.

2.2 Intervjustudie

2.2.1 Upplevelser under optimistjolletiden

Jag ville ta reda på hur respondenterna upplevde sin tid då de seglade optimistjolle. Detta för att se om de hade en positiv eller negativ bild av tiden och i så fall ta reda på vad det berodde på. Jag ville också se om det var någon skillnad mellan grupperna. Jag frågade respondenterna om de kunde berätta lite om sin tid då de var aktiva optimistjolleseglare. Det visade sig att alla hade många positiva minnen från sin optimistjolletid. Några angav även händelser som de upplevde jobbiga eller mindre roliga. Det visade sig att det inte var någon skillnad i antal positiva och negativa minnen beroende på vilken grupp de hörde till. Alla hade ungefär lika många positiva minnen. Vad gäller negativa minnen var det inte så många som kom ihåg sådana. Rödhamnslägren, som även kommenterades i enkäterna, togs återigen upp i intervjuerna som en positiv bild av både de aktiva och de ej aktiva. De ej aktiva svarade följande:

Det roligaste var nog säkert Rödhamnslägret. Det var höjdpunkten när man började segla. Första rödhamnslägret var både roligt och tråkigt emellanåt. Det var ganska mycket busande.

Jag tycker det var jättekul på dom här lägren, de var roligast, eller lätt roligast. Det var bra sammanhållning, man seglade nästan bara för att man skulle få fara på lägren.

Det som jag minns att jag alltid såg framemot var seglarlägret, det var höjdpunkten. Alla förberedelser och tankar kring det och att få utvecklas.

En aktiv angav att:

Träningen vi fick var på Rödhamnslägret. Där var det ju mycket snack om taktik och teknik, där fick jag aha upplevelser när jag fattade vad det handlade om.

Många av respondenterna hade starka minnen från Rödhamnslägren. Lägren verkade för många av dem vara en av höjdpunkterna under deras optimistjolletid. Kompisar var något annat som angavs av många som något positivt med seglingen, de ej aktiva angav:

Jag minns tiden då jag seglade att det var väldigt roligt att vara med och segla, roligt att träffa kompisar och att umgås.

Det var ett umgänge kring seglingen.

En aktiv angav vidare:

Det var väl rätt kul och så, vi var ju ett kompisgäng och så.

Av svaren framgår att ha vänner i seglingsverksamheten gjorde att seglingen blev roligare. Många nya kontakter knöts och en av orsakerna till att respondenterna seglade var för att få träffa sina vänner. Tävlingarna och det runt om tävlingarna minns flera som något positivt. En aktiv angav:

De flesta resorna var kul, det var det som var höjdpunkterna. Speciellt NM och EM var kul, det var inte för segling egentligen utan för det som var runtomkring. Det hände en massa saker runtomkring. När man var ute på vattnet var placeringen viktigt, men på land var det mycket annat som var roligt.

Svaren visar även att under optimistklassen stod inte resultatet i centrum för många av respondenterna utan det var själva upplevelsen att få vara med på stora tävlingar och känna sig som en del av det Finska juniorlandslaget. Fler tävlingsminnen av de ej aktiva redogörs för nedan:

Roliga saker var just det här med distriktmästerskapen, jag kommer ihåg en gång, jag hade precis börjat segla och jag hade nog bara tur, jag lyckades kryssa ut genom den här rännan ganska smidigt. Mellan dom här seglingarna seglade vi i land och satt på berget och hade picnic, det var mysigt.

Framför allt var optimistjollerankingarna roliga, allt omkring det och att segla och att tävla.

Andra orsaker som angivits i intervju svaren är att naturen och att koppla av mellan tävlingarna är något som respondenterna minns i och med tävlingarna medan ingen minns seglingsplaceringarna som det mest positiva. En av de aktiva tyckte att det var för mycket tävling under optimisttiden och angav följande:

Det var rätt ofta tävling under optimisttiden. På den tiden kände jag nog inte att det var för mycket. [...] Det var rätt ofta på helgerna man for och tävla, man såg ju framemot det men det blev lite mycket i längden. Det var kanske en 6-8 seglingar per år. Själva resorna var nästan höjdpunkten [...] sen var det inte så kul på måndagarna när man kom hem klockan 2 på natten. I slutet av optimisttiden var träningarna bara tävlingar. Man skulle villat ha lite mer strukturerad träning de sista optimiståren. Man skulle kunna ha haft en ansvarig tränare för de äldre juniorerna som skulle ha gjort mer övningar.

Det var viktigt att det fanns en balans mellan träning och tävling för kappseglarna. För dem som kommit längre borde det ha funnits träningar, inte bara tävlingar så att allvaret hade tonats ner. De intervjuade kommer ihåg att optimistjolle tiden var rolig och att det var trevligt att komma ner till klubben av olika anledningar. En ej aktiv svarade:

Det var en mycket kamratlig anda som gällde, tävlingsseglingen var inte så framhävd.

Några av de aktiva angav vidare:

Jag tyckte det var bra, det var roligt att komma ner. Att leka kätten är stulen, vink och busa uppe på taket, det var jättespännande, lekarna var höjdpunkten.

Det var alltid värme och välkomnande när man kom ner, det var säkert mycket Albin²¹, han betydde mycket.

Vad jag minns så hade vi jättkul.

Av olika anledningar var stämningen på klubben något som respondenterna kommer ihåg som något positivt. Stämningen var resultat av det som hände runt omkring seglingen som t.ex. lekar och personerna som fanns där.

Det som nämndes som negativa minnen eller mindre roliga var enligt en ej aktiv följande:

Det som var mindre roligt var att det var en stress kring att fara och att åka och att flytta, och packa jollarna, och att det var ett inrutat schema, tisdagar och torsdagar plus helger.

En aktiv angav:

Det som var jobbigt var att jollarna var på en ställning ovanpå varandra och då blev man sur när man kom ner och skulle segla när man var blåbär, för då fick man bara ha vissa båtar och om dom låg högst upp fick man inte ner dom själv då blev man sur om inte Albin var där och hjälpte en.

Fler av de negativa minnen som nämndes av respondenterna var rent praktiska ting så som lastning av jollar och iordningställning av jollar som var svårt att klara av själv när man inte var tillräckligt gammal. Fler negativa minnen var följande som en ej aktiv angav:

Allting var ju kul men jag var rädd för vatten när jag var liten eller så här på djupt vatten, jag kantrade en gång och då blev jag lipis efteråt. Sen var det så här att man inte

²¹ Albin var bensinsäljare och hustomte på ÅSS 1955-1988

vågade lika mycket efter det. Det var inte lika kul heller efter det, sen efter ett tag slutade jag.

En aktiv:

Det enda var att vi inte fick åka ut när det blåste för mycket, det sa Albin för att vi inte skulle köra sönder grejerna.

De positiva minnena var många fler än de negativa. Summerar jag de positiva minnena var det dessa: *Rödhamnslägret, vännerna, stämningen och tävlingarna*. De negativa minnena var mest *praktiska ting* samt någon som tyckte att det var *för mycket tävling*.

2.2.2 Tiden efter optimistjolle tiden

Jag frågade om de kunde berätta lite om sin tid efter optimistjolleseglingen och hur de kände för segling då? Frågan ställdes för att se vad det berodde på att vissa slutade och vissa fortsatte med tävlingssegling. I denna fråga blev svaren väldigt olika om de hörde till aktiva eller ej aktiva i dagsläget. Det visade sig att de som fortfarande är aktiva idag inte tyckte det var en markant övergång från optimistjollen och de verkar ha ett brinnande intresse för att fortsätta segla. De som inte är aktiva idag verkar alla ha, eller ha haft, ett litet intresse att fortsätta segla men de borde ha fått mer stöd och peppning för att de skulle ha fortsatt. Flera av de icke aktiva hade också många andra intressen samtidigt som seglingen vilket ledde till att de valde bort seglingen. De anger också att de saknade en tvåmansbåt efter optimistjollen eller efter flippern. De aktiva i dagsläget svarade så här:

Jag kommer aldrig riktigt ihåg att det var en markant övergång från optimisten, det var flippern då och sen började jag segla rock 20, nöjessegla bara.

I slutet började jag testa på Laser, det gick snabbare, det var rätt häftigt och det var typ det enda man kunde göra efter optimisten. Vi är nästan samma kompisgäng som seglar Laser nu.

Jag var lite kluven där. Jag visste inte riktigt hur jag skulle göra, jag hade inte så mycket alternativ. Antingen att börja segla laser eller att sluta, och det hade jag inte tänkt göra så det blev laser. Laser är inte så mycket tjejbåt för mig, det är lite för tungt för mig men jag skall försöka äta upp mig och bli stark så ska det gå.

Respondenterna som fortfarande är aktiva idag har ett brinnande intresse för segling. De verkade inte tycka att det var ett alternativ att sluta segla efter optimisten utan de fortsatte med den klassen som fanns tillgänglig på klubben just då.

Så här svarade de som inte är aktiva idag:

Lasern blev på ett sätt monoton, så fort det började blåsa måste man orka burka ganska mycket för att man skulle vara framgångsrik i det och det tycker jag blev ganska ensidigt, där för en del av det intresset. Jag seglade flipper också ett tag men den växte vi ur och det fanns ingen annan tvåmansklass att fortsätta med. Övergången var nog naturlig efter optimisten, då började tävlingsmomentet bli ganska markant. Då gällde det att satsa tid och då hade jag börjat spela volleyboll, jag upptäckte att det fanns andra fysiska utmaningar i det.

Av svaret ovan kan tydligt ses att tiden och intresset spelade stor roll. Men om det hade funnits en tvåmansbåt att fortsätta med samt en grupp som inte satsade lika hårt kanske denna person hade stannat kvar längre i sporten. En annan ej aktivs kommentar var följande:

Jag var intresserad att fortsätta, jag kommer ihåg att jag tyckte att det var ganska mycket omkring optimsjolleseglingen mycket tävling och ett inrutat schema. Men jag var fortfarande intresserad, jag hade andra intressen också. E-jollen var alternativet efter optimisten [...] Och sen tror jag att det berodde på att det inte fanns någon ledare som tränade oss i e-jolle, ingen som organiserade att vi skulle träna, vi skulle direkt börja tävla, och då kändes det menlöst. Om någon hade pushat på lite grann och om någon hade hållit i ledarskapsbiten så hade jag inte slutat. [...] På nåt sätt saknade jag utbytet att prata med någon, att vara mer som ett team, man var ganska ensam i optimisten. Jag var och gastade en gång på en h-båt det tyckte jag var jätte roligt, att man fick prata ihop sig, om jag hade fått välja hade det varit det bästa alternativet.

Även i det ovan angivna svaret kan ses att det skulle ha varit betydelsefullt med en tvåmansbåt efter optimistklassen. Personen saknade även en tränare efter optimistklassen och det verkar som det var en betydande faktor för att personen skulle ha fortsatt. Fler kommentarer från de icke aktiva är följande:

Man saknar det lite när det är fint väder, ibland far jag med en kompis som har en laser. Det är roligt. Vi hade segling på tillvalet i skolan och då tyckte ledaren att jag ska börja segla igen.

Vi har stor segelbåt och pappa seglar också, så jag får ganska nog av segling, men jag blev lite sugen när jag var och kollade på min brorsa när han seglade på lägret i somras.

Det har egentligen funnits kvar lite, man funderar på att ta upp det igen. Man har inte riktigt hunnit, man har ju haft andra aktiviteter men nu håller man ju inte på med någonting annat så nu kanske man antagligen tar upp det igen. Man har nog inte slutat för gott. Jag har ju inget annat att göra, ja okej på vintern åker man ju snowboard men det gör man ju inte på sommaren.

I dessa svar, hur de ej aktiva kände för segling efter optimistklassen, kan man överlag se att andra intressen var lockande. Men respondenterna verkar fortfarande ha ett intresse av segling kvar. Det är möjligt att de kanske bara skulle ha behövt lite mer stöd från föreningen så skulle flera av de ej aktiva ha fortsatt med tävlingsseglingen. Det verkade även ha en betydande roll vilken klass som fanns tillgänglig efter optimistklassen och att det fanns en tränare till den klassen.

Angående att bli mer peppad till segling och tävling tyckte en aktiv tjej att stödet hon fick av tränarna/ledarna var bra men hon hade velat bli mer puschat till tävlingssegling i Finland. Så här berättade hon om det:

Jo, jag ångrar det jättemycket efteråt. Den första tävlingen jag gjorde i Finland var min sista segling och det kändes helt fel. Jag skulle villat ha varit mycket mer tävlingsinriktad, kanske varit på 2-3 rankingar per år, jag for på en. [...] Jag var i lite fel årskull jag hade ingen som ville komma med från ÅSS i min ålder. Jag hade ingen att åka med. När det inte finns någon att åka med vill man inte åka ensam heller. Men kanske var det bra också, att det inte blev som några andra jag känner, för dom vill inte tävlingssegla alls mer. Dom är helt förstörda av allt det där. Dom blev pushade så mycket när dom var små. Dom tycker om att segla, men dom vill inte tävlingssegla igen, jag tror dom blev pressade också. [...]

Det verkar vara viktigt att det finns en balans och inte för mycket tävling och inte för lite. För mycket tävling verkar leda till att seglarna tröttnar på sporten i en för tidig ålder. För lite tävling verkar leda till att seglaren känner att han/hon missat upplevelserna kring mästerskap och dylikt. Det är vanligtvis svårare att komma till större mästerskap efter optimistjolleklassen eftersom konkurrensen blir större i och med att det inte finns åldersgränser i de övriga klasserna.

2.2.3 Målsättningen i optimistjolleklassen

Som en del i undersökningen ställde jag frågan: Vad var målsättningen med din segling i optimistklassen? Jag ville se om det var någon skillnad i grupperna och om detta kunde ha påverkat att man slutade tävlingssegla. Det verkade inte som att målsättningen var något som var viktigt i någon av grupperna. Jag kunde konstatera individuella skillnader, beroende på hur mycket personen i fråga tävlade i optimistklassen. De aktiva svarade så här:

Det var bara dom här tävlingarna här och distriktmästerskapen, de var aldrig utanför Åland. Det var nog ingen som for utanför Åland med optimist på den tiden. Vi var bara med, absolut ingen satsning på optimisten, inte hade jag några mål heller.

Ja, vinnarinstinkten har ju alltid funnits, men vi diskuterade aldrig riktigt i dom banorna. [...]

När man rankingseglade och så, vill man komma till NM eller EM. Inte vet jag om jag satte upp mål när jag började, det var inte så direkt, man tog det som det kom. Jag var två gånger till NM och en gång till EM.

Jag hade ingen målsättning. Jag hade ett år som mål att komma först i en tisdagssegling och det klarade jag en gång sen gick det bara neråt sista halvåret.

Av svaren kan konstateras att det inte fanns några tydliga målsättningar hos någon av deltagarna. Eventuellt sattes delmål upp men inte några långsiktiga och seriösa mål.

De ej aktiva svarade på frågan på detta sätt:

Nä, det var bara att njuta av tillvaron. Jag seglade FM i optimist och lokala arrangemang. Men det gick ju inge bra, man hade ju ingen utrustning. Eftersom det inte fanns några målsättningar så var motgångar inga bekymmer.

Det var inget kristallklart, man ville göra bättre än året innan. Men att komma med på NM var ett mål, jag var med tre år.

Jag är ingen tävlingsmänniska typ, jag var inte med för att vinna och bli bäst eller nåt. Jag tänkte inte så mycket på att bli bäst eller nått utan det var mest bara för att det var roligt. [...]

I denna grupp kan inte heller konstateras att det fanns några seriösa mål i optimistjolleklassen. Det viktigaste under optimistjolleklassen var att känna att tävlingarna var roliga samt få uppleva allt omkring tävlingsarrangemangen.

2.2.4 Hur motgångarna kändes i optimistjolleklassen

En annan fråga i undersökningen var: ”Hur kände du när du hade motgångar i din optimistsegling?”. Flera svarade att det gick dåligt sista året i optimistklassen, som en följd att de vägde mer och inte hade lika bra båtfart längre. Detta kändes för flera som ett nederlag eftersom det gick sämre än det gjort tidigare. En ej aktiv angav följande:

Det kändes ganska jobbigt i slutet när man var tyngre, då kändes det som det inte gick alls. Det var inte lika roligt då längre.

En aktiv angav:

Det var hemskt när det gick neråt det sista halvåret, men jag visste att det skulle komma, det går ju alltid neråt när man börjar väga mera. Det blir ju alltid så jag har sett hur många seglare som helst som har gjort så jag visste att det skulle komma men det var inte så roligt när det kom. Det var inte så roligt när man har vunnit över alla och sen börjar man komma fyra.

Som ett resultat av att det gick sämre tyckte även respondenterna att sporten i sig inte var lika rolig längre. Fler kommentarer av en ej aktiv är följande:

Jo jag minns just före jag slutade segla då barkade det riktigt. Det var ganska konstigt man tycker ju att när man kommit som längst borde man vara på topp, det brukar ju dom flesta vara, men det var ju som börskurvan för där totalt. Det gick helt på torsk på rankingen som var här. Nu har man ju skämt ut sig, man kan liksom lägga handduken på hyllan eller vad ska man säga. Det kändes inte så fint, man blev omseglad av sådana som hade seglat kortare än en själv. [...]

Det fanns även en aktiv person som tyckte att det blev en större utmaning när det gick sämre och angav:

Jag började ju så sent, så jag vann torsdagstävlingarna redan första året. Sen blev jag för tung och det gick bara sämre och sämre. Det kom yngre gäng in då, som var sämre men gick fortare. Jag seglade egentligen bara optimist i 2 år. Sen gick jag över till flipper. Det är ganska nyttigt att få speedmässiga problem för då måste du ju bli bäst på allt annat.

Några kände att det inte spelade så stor roll hur det gick. En aktiv berättade:

Jag var nog nöjd ändå, det var inte så viktigt, bara att man var med. Det sociala var viktigt.

Två ej aktiva angav:

Jag brydd mig inte så jättemycket, det jag strävade efter när jag tävlade var att ledarna skulle säga att jag var bra. Så länge jag inte kantrade så var jag glad.

Jag tror att jag försökte ta det som det var och försöka analysera med min förälder, det var att försöka ladda om och göra det bättre nästa gång. [...] Jag tror man skulle ha vunnit väldigt mycket om man hade gjort det, gått igenom individuellt med alla, kanske ha en tränare eller en ledare som skulle ha gjort det. Jag kommer ihåg en speciell gång då jag kappsejadsade på mållinjen jag trodde att jag inte gått i mål, det är den enda gången jag gråtit, jag bara öste och öste och öste. Det var jättehemskt. Sen när jag kom in i bustern och fick äta min mat kunde jag känna att jag var glad att jag klarat av det och att pappa alltid fanns där och stöttade upp mig.

Av dessa svar kan konstateras att det var väldigt viktigt att barnen/ungdomarna hade stöttning från ledare och/eller föräldrar under sin segling. Det var även viktigt att barnen/ungdomarna blev uppmärksammade av någon vuxen och att de fick uppskattning för det de gjorde. Eftersom de av naturliga skäl växte och blev tyngre just i 15 års åldern var det centralt att det fanns en annan båtclass tillhanda så ungdomarna inte behövde känna den motgång som oftast kom mot slutet av optimistjolletiden.

2.2.5 Träningarna och tränarna under optimistjolletiden

Angående optimisträningen och tränarna på ÅSS fanns det lite olika åsikter. Flera tyckte att det borde ha funnits träning för kappseglare och inte bara för nybörjare. Träningen för kappseglarna blev endast tävling. Ett visst missnöje uttrycktes mot detta. Några betonade att det skall vara roligt och inte så mycket allvar i att segla optimist.

De aktiva svarade så här:

Det var ju ganska mycket att man lärde nybörjarna segla, sen var det bara race. Det fanns inga träningar för de äldre bara tävling, jag tror man lär sig bättre om man tränar i stället. Det märker man när man far på läger till Sverige på helgerna, då var det mycket övningar och man lärde sig mycket.

Jag var inte ofta ute själv och träna. Jag skulle vilja ha haft mer strukturerad träning, typ ringa om man inte kommer, den här tiden skall vi träna o.s.v. Träningar skulle kunna vara mer som andra sporter. Jag tycker man skulle träna en gång i vecka riktig träning och en gång "lall"- träning alltså fara ut och leka och en gång tävling. Men kanske först när man är 12 år. Jag har lite minnesblickar ifrån måndagsträningarna, kappseglingsträningarna vi hade sista året, när det var hårdare, jag kommer ihåg "boxen", en övning, jag fattade ingenting i början men man lärde sig.

Av dessa svar kan man se att det fanns behov av träningar för kappseglare. Flera synpunkter av de aktiva var följande:

Jag är lite av den åsikten att segling är så svårt att man måste uppnå en viss ålder för att förstå, typ 17 års ålder. Under optimisttiden och åren efter skall det vara kul. Jag började träna systematiskt vid 16 år.

Viktigt var också att träningarna och tävlingarna inte var för allvarliga i en för tidig ålder. Fler synpunkter av de aktiva:

Vi hade inga tränare nej, den vuxna personen jag kommer ihåg är Albin, inte kommer jag ihåg några andra vuxna personer, det var väl de äldre juniorerna förstås.

De ej aktivas åsikter om ÅSS träningar och tränare var följande:

Jag tycker träningarna var bra och jag tyckte om alla. Jag tyckte träningen var jättebra de var jätteroliga. Ibland lekte vi på stranden och till och med teorin var rolig!

Jag minns en gång att det fanns en tränare. Det var inte organiserat på den tiden. Vi hjälpte varandra och skötte oss själva, föräldrar var här och starta och tog emot. Albin hade uppsikt, och när han hade tråkigt gick han omkring med stora spolslangen.

Jag tänker att man skulle ha kunnat organisera träningen med tävlingen. Jag tänker att ett av tillfällena i veckan skulle vara träning och en dag tävling. Men det skulle även ha varit små tävlingar i träningarna tycker jag. Direkt feedback av en tränare skulle jag vilja ha haft mer, jag kommer ihåg Thomas Kellstrand som vi hade på nåt träningsläger, han åkte upp bredvid båten och gav både positiv och negativ kritik hela tiden, det var nyttigt.

Som synes är svaren väldigt olika men överlag verkade de flesta nöjda med träningarna förutom att det borde ha funnits mer träning för kappseglare.

Jag frågade en av de ej aktiva respondenterna: ”Vad tror du skulle vara det optimala träningsupplägget för juniorerna idag?” Personen svarade:

Jag tror att man behöver ha en tränare, jag tror det är väldigt viktigt att man inte får en likformig verksamhet, utan att junioren som individ skall få vara sig själv, vill inte junioren kappsegla just nu ska den inte behöva det men vara lika hjärtligt välkommen ändå med jämnåriga. Efter ett halvår kanske den tycker det är jätkligt roligt att tävla. Någon organiserad form ja, men inte likformigt och inte för målinriktad och att barnen inte skall känna att de måst, mycket lek, betoning på roligt tror jag. Träningen är viktigare än tävlingen även för kappseglare, och även för att hålla det sociala. För de som inte vill tävla kan man hålla kvar. Spontaniteten finns kanske inte idag som det fanns förut. Utan det behövs träningar.

Som respondenten anger är det viktigt att det finns träning för olika nivåer så att alla kan delta på sina egna villkor. Det skall inte heller vara ett måste att tävlingssegla i optimistjolleklassen.

2.2.6 Alternativ efter optimistjolleklassen

Beroende på när respektive varit aktiva har det funnits olika alternativ till seglingsklasser att gå över till efter optimistjolleklassen. Här är några åsikter av de aktiva om hur det var och hur det skulle kunna vara för att vara optimalt:

En någorlunda lättseglad tvåmansbåt, det är vad man borde ha efter optimisten som jag ser det. Det finns så mycket fler dimensioner när det blir två ombord. Att man måst samarbeta två i samma båt, att man måste ta hand om en båt tillsammans, det är tillsammans man driver den här båten det är oerhört lärorikt. [...] Men just efter optimiståldern är det suveränt att man är två, att man blir tvingad att samarbeta med en annan människa. Man måste komma överens och ringa till varandra och komma ner samtidigt och så.

Den enda möjligheten efter optimisten var Lasern, kanske om man skulle ha fått segla någon av ÅSS 606 juniorbåt, men jag ville inte det eftersom det bara var gubbar som seglade. Laser hade just införts på min tid och om jag skulle ha seglat något annat skulle jag ha blivit rätt ensam. Det skulle vara roligare med tvåmansbåt tror jag.

Av svaren kan konstateras att det vore bra om det fanns en tvåmansbåt efter optimistjollen. Denna klass skulle vara avsedd för just den gruppen, nämligen de som slutat med optimistjollen, så att de inte behöver känna att de måste segla med de äldre.

Det framkom att det har funnits väldigt lite organiserad träning för klasserna efter optimistjollen. Här är några synpunkter på det av de aktiva:

Det känns lite tråkigt. Det har alltid varit att det ska bli, men det har det aldrig blivit. Det är dåligt. Jag skulle villas lära mig trimning och så det finns mycket att lära sig som man inte kan.

Det är illa, det är viktigt att dom får det! Det är livsviktigt att dom får det!

Det var en annan känsla när jag seglade optimist, allting runtomkring. Vi skulle kunna få det i Lasern också om vi hade gemensamma träningar. Ur seglings synpunkt skulle det vara bäst att vi skulle ha Laserträningar.

För att uppnå samma känsla som under optimisttiden i nästa klass var det viktigt att det fanns träningar som gjorde att seglarna blev sammansvetsade och att de kände att de fortfarande utvecklades som seglare.

2.2.7 Varför den ej aktiva gruppen slutade tävlingssegla

Frågan: ”Varför slutade du tävlingssegla?” ställdes till de som inte längre är aktiva idag. Alla angav att de hade andra intressen på sidan av seglingen. De slutade antingen för att de andra intressena tog över eller för att de inte fanns en tränare i nästa seglingsklass. Den tredje orsaken var att de inte ville satsa så hårt på seglingen. Gänget och stämningen var också viktigt, fanns dessa faktorer inte kvar var det inte lika roligt att fortsätta svarade respondenterna. En av personerna var också besviken på sin egen insats det sista året vilket ledde till att han lade av. Han angav:

Man kan säga att jag blev så besviken på mig själv, man seglade så dåligt, man hade lite för höga förväntningar på sig själv det sista året. [...] Det kändes så tungt, ville åtminstone göra ett uppehåll 1-2 år. Det var ett nederlag och man var allmänt trött på det. Man kan inte säga att segling är krävande, jo det kan vara det om man satsar stenhårt på det, men det kan jag inte säga att jag gjorde. Det var jobbigt när det gick dåligt, [...]

De som prioriterade andra intressen, hade tidsbrist, slutade för att vännerna gjorde det samt för att det inte fanns någon tränare efter optimistklassen svarade i sin tur så här:

Jag hade så mycket på sidan, red och spelade innebandy det blev så mycket när allt kom på en gång och då valde man den man var mest intresserad av.

Jo, jag började utveckla en markant tävlingsinstinkt, jag tycker inte om att förlora. Jag jobbade jättemycket där några år. Det är så pass tuft på ÅSS, det går inte bara att vara med och tävlingssegla bara en gång i veckan och vara framgångsrik med det. Antingen måste man träna eller resa och tävla internationellt för att hålla nivån. Och då valde jag bort [...]

Jag tänker så här att på vintern spelade jag mycket volleyboll, det var skönt att ha somrarna lediga och inte så uppstyltade. De flesta kompisarna slutade efter optimisten, det var inte så många som fortsatte efter optimisten. [...] Jag slutade dels också för att det inte fanns en tränare och att man skulle behövt behålla hela gänget som medförde stämningen.

Det som också kan utläsas av svaren är att flera olika orsaker påverkar samma personer. Det är inte bara en faktor som avgör att seglarna slutar tävlingssegla.

2.2.8 ÅSS juniorverksamhet

I studien frågades en följdfråga till en av de aktiva, nämligen ”om det är någonting man skulle behöva ändra på i ÅSS juniorverksamhet idag?” Svaret blev som följer:

Massor! Alltihop! Det är det vi håller på med! Det vi ha missat kapittal i 20 år är den sociala biten, [...] barnen och ungdomarna som kommer hit skall känna att dom vet hur det funkar att dom trivs här. Och framförallt föräldrarna som kommer ner, med en gång när dom kommer ner skall de veta, vad har jag för roll i det här, hur kan jag hjälpa till, vart skall jag ta vägen. Och att få en social bit där föräldrarna känner att de är roligt att komma ner när det är träning och att man kan njuta en stund på ÅSS och vara med och fixa lite. Det är det jag tror att bygger upp allt det här. Vi har haft en för hård attityd för tidigt med hårdkappsegling. Det skall vara allmänt trevligt att komma hit och vistas här både för föräldrarna och för barnen. Det är ett faktum att ska vi ha en bredd så det behövs enormt många vuxna som hjälper till.

Av svaret kan ses att den sociala biten är mycket viktig för föreningen. Angeläget är det också att det inte är tävlingsseglingen som skall betonas utan det skall vara allmänt trevligt att komma till ÅSS.

En annan av de ej aktiva respondenterna fick frågan: ”Vad tror du det beror på att många slutar tävlingssegla i unga år?” Svaret blev:

För mig blev ju det tydligt att fysiken blev lidande av det här seglandet. Man vill ha nåt som är lite mer krävande. Jag fick färre timmar, och då ville jag göra nåt som är mer fysiskt krävande. Det kanske inte är dagens problem för juniorena. Det är relativt tidskrävande segling, båtarna skall underhållas och en träning ta mycket längre än tex. en innebandyträning. På två timmar hinner man göra mycket på en innebandy träning men det gör man inte om man seglar. Jag kan tänka mig att ungdomar idag inte vill avsätta så mycket tid för en specifik verksamhet, det kan vara en orsak. Det kan ha med image att göra också. Image är att synas på golfbanan men inte är det image att sitta i en segelbåt.

Tydligt av ovanstående text är att tiden är avgörande om segelsporten prioriteras eller inte.

2.2.9 Sammanfattning av intervjuvaren

Sammanfattningsvis kan konstateras att det de båda grupperna tyckte var positivt under sin optimistjolleetid var stämningen på klubben, vännerna, tävlingarna och Rödhamnsläggret. Båda grupperna tyckte även att det som saknades var träning för icke nybörjare och träning för klassen efter optimistjolleklassen. Det som den ej aktiva gruppen också saknade var en tvåmansbåt att gå över till efter optimistjolleklassen. Den ej aktiva gruppens orsaker till varför de slutade var att andra intressen tog över och att de inte vill göra en satsning för att det tog för mycket tid. De angav också att vännerna slutade och då var det inte lika roligt att fortsätta längre. Även det sista året i optimisten var en betydande orsak. Om det gick sämre det sista året kunde det leda till att de slutade segla.

3. Diskussion

Det övergripande syftet med studien var att genom enkäterna och intervjuerna få svar på bakomliggande orsaker till att aktiva optimistjolleseglare slutar respektive fortsätter tävlingssegla i unga år. Det har visat sig att det är väldigt individuellt varför de slutar respektive fortsätter. Det är dessa faktorer jag skall diskutera i detta avsnitt.

3.1 Olika faktorer som påverkar ungdomar att lämna seglingsporten

Anledningarna, som de själva uppgav i enkäten, till att den ej aktiva gruppen slutat tävlingssegla är tid/satsning och andra intressen/sviktande intresse. I intervjuerna framkom även att motgångar under det sista året i optimistjolleklassen var en avgörande orsak till att flera slutade och att vännerna slutade. Den främsta anledningen, som de själva uppgav i enkäten, till att den aktiva gruppen fortsatte var att vännerna också gjorde det.

Det jag kan konstatera efter svaren i min studie är att det är många orsaker som påverkar varför någon slutar respektive fortsätter med tävlingssegling i unga år. Enligt en färsk forskning är de faktorer de som har mest betydelse för fortsatt aktivitet följande: Föräldrar, att det är roligt, vilja/envishet, träningsdisciplin och bra tränare och juniorverksamhet på klubben.²² Faktorer som tas upp av olika författare som forskat i ämnet är liknande de jag fått fram i min studie. Nedan kommer nu dessa olika faktorer att diskuteras.

3.2 Betydelsen av tidig specialisering och debutålder

Det jag kan konstatera från mina resultat är att det är väldigt individuellt när det är bra att börja segla och tävlingssegla. Det är väldigt svårt att ange vilken ålder som är den lämpligaste för att börja segla. Detta styrks även av litteraturen som visar att de flesta tycker att tidig specialisering är helt individuellt. För vissa är det lämpligt redan vid 12 år medan det för andra passar i senare tonåren. Individerna står i centrum och det finns knappast någon mall att följa för att skapa dagens elitidrott.²³ Men Carlson har kunnat påvisa i flera studier att elitidrottarna har tidiga idrottsliga upplevelser. Det som skiljer sig från de som lyckats och de som inte lyckats är t.ex. att de i debutåren hade ett varierat utbud av idrotter och att de först i mitten av tonåren påbörjade specialiseringen av en sport. Mycket tid ägnades åt sport, men inte åt en och samma idrott.²⁴ I min studie har jag fått några signaler om för tidig specialisering. Personligen tycker jag det är viktigt att satsningen inte är för stor i tidig ålder utan att det är bra att hålla på med lite av varje när man är ung. Ägnas för mycket tid åt en och samma sport är det lätt att bli uttröttad på den och det i sin tur kan leda till att duktiga idrottare med potential slutar i tidig ålder.

3.3 Föräldrarnas betydelse för idrottande barn

I litteraturen anges att debutåldern inom idrotten har sjunkit. I vissa idrotter börjar barnen redan vid 5-6 års ålder. Detta kräver större föräldramedverkan.²⁵ De är något jag också kan se i mina resultat. Föräldrarna behövs mycket i verksamheten för att den överhuvudtaget skall kunna bedrivas. För att få den optimala träningen behövs mycket folk som hjälper till och det kan vara en ekonomisk fråga för föreningen att anställa den personal som behövs. Här behövs föräldrar men dessa måste hjälpa till på rätt sätt. Alla barn måste känna att de får lika mycket hjälp och att inte någon blir särbehandlad. Jag håller med litteraturen som anger att föräldrarnas engagemang

²² Hassmén s. 24-28.

²³ Hassmén, s. 24-28.

²⁴ Carlson, s. 4-5.

²⁵ Engström, s. 4-7.

behövs för att barnidrotten skall överleva. Ibland kan dock stödet från föräldrarna upplevas som press för barnen. Författaren konstaterar även att föräldrarna spelar en stor roll för idrottande barn i både positiv och negativ bemärkelse.²⁶ Enligt enkätresultaten var föräldrarnas stöd inte en avgörande faktor i fall de slutade eller fortsatte med tävlingssegling. Men i intervjuerna framkom att föräldrar och ledare har en viktig roll för att seglaren skall känna sig stöttad och uppmärksammas.

3.4 Betydelsen av tränare, träningar och tävlingar

Forskning visar att det är viktigt att det finns en god kontakt med ledare och tränare och att träningarna skall vara lekfulla, varierade och att hänsyn skall tas till var och ens kunskapsnivå. Tävlingsmomentet skall stiga efter varje enskilda prestationsnivå.²⁷ Att det finns en tränare och att den tränaren är bra är vidare viktigt. Många positiva kommentarer har framkommit kring detta i min studie på ÅSS. Även att det finns träningar och inte bara tävlingar för de som seglat under en längre tid verkar ha en betydande roll. När tiden är inne för att byta klass, vid 15 års ålder, finns det mycket annat som är viktigt i ens liv. Om det då inte finns träningar vare sig för de aktiva kappseglarna eller för klassen efter optimistjollen kan det leda till att många sluta tävlingssegla på grund av att de inte får tillräckligt mycket stöttning från klubben. Kappseglarna måste få känna att det har en egen tränare och träningstid som de får vara tillsammans på och ha roligt utan att behöva tävla på allvar. Jag tycker dock definitivt att tävlingar skall erbjudas nationellt och internationellt. I min studie har kommentarerna kring tävlingarna varit mestadels positiva. För det flesta handlar de inte om att vara så resultatinkriktad utan det viktigaste är snarare det som händer runt omkring mästerskapen och tävlingarna. Jag tycker inte heller att barnen skall tävla för mycket i för tidig ålder. Detta för att de kan riskera att tröttna på segelsporten redan vid 15 års ålder. Utifrån studiens resultat är det som angivits väldigt individuellt hur mycket ett barn skall tävla.

3.5 Vännerna och stämningens betydelse i sporten

Enligt forskning är viktiga faktorer, varför ungdomarna stannar kvar att de har kompisar i verksamheten samt att ledaren har goda kvaliteter.²⁸ I min studie anger de aktiva att den vanligaste faktorn för att de fortsatte tävlingssegla efter optimistklassen var för att de hade sina vänner inom seglingen. Kompisar är en betydande faktor, slutar de som man tränat och tävlat tillsammans med är det lätt att själv sluta. Stämningen i klubben är även väldigt viktig för att de

²⁶ Patriksson, s. 18-24.

²⁷ Carlson, s. 4-5.

²⁸ Riksidrottsförbundets FoU rapport, s. 1-7.

aktiva skall stanna i föreningen. I intervjuerna fick jag kommentarer om att ÅSS de senaste åren missat den sociala biten som fanns tidigare. Det är viktigt att det finns en god gemenskap mellan de yngre och äldre seglarna. I enkätundersökningen kan jag konstatera att de äldre seglarna har en mer positiv syn på stämningen och vännerna i klubben medan de som är yngre i min undersökning inte känner att detta existerar efter optimistjollen.

3.6 Andra aktiviteter, tidsbrist och intressets betydelse

Forskning visar vidare att de främsta anledningarna till att högstadiel elever slutar i en idrottsförening är för att man inte är intresserad av idrott eller att det tar för mycket tid och att man istället satsar på en annan idrott. På gymnasiet är det av lite andra orsaker man slutar i en förening, som att andra intressen är viktigare och att det är tidsbristen som spelar roll.²⁹ Alla dessa faktorer har också angivits i min enkät- och intervjustudie. Den ej aktiva gruppen uppgav att de slutat tävlingssegla för att det tog för mycket tid och att de inte ville göra en satsning. De sade även att andra intressen tog över och att seglingsintresset var sviktande. Dessa faktorer är väldigt svåra att påverka. Det jag anser att ÅSS kan göra för att påverka dessa faktorer, om de vill arbeta för att hålla ungdomar kvar i föreningen, är att skapa en så trivsamt miljö som möjligt så att alla känner sig välkomna i alla åldrar.

3.7 Verksamheten efter optimistklassens betydelse för fortsatt seglingsaktivitet

I enkätstudien frågade jag om det fanns någon organiserad träning för någon annan båtclass efter optimistjolleklassen? 12 av 20 svarade att det inte fanns det medan fem svarade att det fanns och tre svarade att de inte visste. Som synes svarade majoriteten att det inte fanns någon organiserad trning och detta ser jag som en orsak till att flera slutade efter optimistjolletiden. Tebelius skriver att de flesta som slutade gjorde det för att de inte fick ha en egen tränare längre utan att de skulle träna med damlaget vars medlemmar var 10 år äldre. Flickorna tyckte i den studien inte det var roligt längre när deras lag splittrades.³⁰ Jag anser att det är viktigt för 15-åringarna att det finns en organiserad verksamhet efter optimistjolletiden och att de får behålla sitt gäng och den stämning de har byggt upp. För att detta skall bli genomförbart måste det finnas en ansvarig tränare som håller i träningarna. Idag har spontanidrotten försvunnit och det finns massor av aktivitetserbjudanden för ungdomar. Därför kan inte föreningen tro att ungdomarna själva kommer att ta tag i sina träningar. Lika organiserad som optimistjolleseglingen är borde också klassen efter det vara. Vilken klass som bäst lämpar sig är inte helt lätt att svara på. De flesta

²⁹ Elofsson, s. 32-35.

³⁰ Tebelius, s. 54-57.

som kommenterade det i undersökningsgruppen tyckte att en tvåmansbåt skulle vara lämpligast efter optimistjollen. Detta dels för att man är tvungen att samarbeta dels att det är roligare att sköta en båt tillsammans. Dessutom är det lättare att peppa varandra till träning. En tvåmansbåt där man inte behöver segla med de äldre i föreningen borde alltså finnas som ett alternativ efter optimistjollen. Det är nödvändigtvis inte bara negativt att segla med de äldre i föreningen men ungdomarna måste få ha sin egen verksamhet. Även träningar för detta borde arrangeras.

3.8 Slutsats

I detta arbete har jag kommit fram till ett antal faktorer som påverkar varför en aktiv optimistjolleseglare slutar respektive fortsätter tävlingssegla i unga år.

Faktorerna som påverkar att seglaren slutar respektive fortsätter tävlingssegla i unga år kan sammanfattas som följer:

- För tidig specialisering kan påverka men det är helt individuellt vilken ålder som är den lämpligaste att börja tävla i. Hur mycket som är lämpligt för barnet att tävla är också helt individuellt. Studiens resultat visar således att hypotes 1 är verifierad.
- Föräldrarna har en betydande roll för idrottande barn i både positiv och negativ bemärkelse. Utan föräldrar skulle inte verksamheten bedrivas och många känner ett positivt stöd från sina föräldrar i sin segling. Det finns dock fall då pressen från föräldrar har gjort att barnet fått en negativ syn på idrotten. I enkäterna går det dock inte att utläsa att föräldrarna är en avgörande faktor om de slutat eller fortsatt med segling. Studiens resultat visar således att hypotes 2 är verifierad.
- Det är viktigt att det både finns en bra tränare och att det inte bara finns träningar för nybörjare. Många ansåg att det är mycket viktigt att det finns organiserad träning för kappseglare i optimistjolleklassen trots att bristen på dessa inte har varit en avgörande faktor till att de slutat tävlingssegla. Studiens resultat visar således att hypotes 3 är verifierad.
- Vännerna och stämningen på klubben efter optimistjolleklassen har betydelse för fortsatt aktivitet. Om vännerna stannar kvar och stämningen behålls som upplevts under optimisttiden är det lättare att fortsätta med tävlingsseglingen. Om vännerna slutar och stämningen inte finns kvar är det lättare att intresset avtar. Studiens resultat visar således att hypotes 4 är verifierad.
- Andra intressen, tidsbrist och sviktande intresse för segling var andra orsaker till att flera slutade. Studiens resultat visar således att hypotes 5 är verifierad.

- Utöver mina hypoteser har även uppsatsen lett fram till följande slutsatser som inte kunnat härledas från tidigare forskning:
 - Motgångar under det sista året i optimistjolleklassen, som oftast berodde på att man väger för mycket för båtklassen, var en avgörande orsak till att flera slutade.
 - Flera slutade för att det inte fanns en organiserad verksamhet att gå över till efter optimistjolleklassen. En tränare som stöttade seglaren i den påföljande klassen och en tvåmansbåt var något som efterfrågades.

4. Käll- och litteraturförteckning

4.1 Tryckta källor

Carlson Rolf, "Hur liten blir stor", *Svensk Idrottsforskning* (1999:2), s. 4-5.

Carlson Rolf, *Vägen till landslaget: en retrospektiv studie av framgångsrika ungdomar i sju idrotter*, (diss, Stockholm, 1991).

Engström Lars-Magnus, "Barn- och ungdomsidrotten", *Svensk Idrottsforskning* (1998: 2), s. 4-7.

Hassmén Peter & Mattsson Peter, "Världsstjärna 2020: svensk golf i dag och i framtiden", *Svensk Idrottsforskning* (2004: 1), s. 24-28.

Kvale Steinar, *Den kvalitativa forskningsintervjun* (Lund: Studentlitteratur, 1997).

Patriksson Göran, "Idrottande barns upplevelser av föräldrapress", *Svensk Idrottsforskning* (1998:2), s. 18-24.

Riksidrottsförbundets FoU rapport, *Varför lämnar ungdomar idrotten: En undersökning av fotbollstjejer och -killar från 13 till 15 år*, (Stockholm, 2004).

Tebelius Ulla, "Varför fortsätter tonårsflickor att idrotta?", *Svensk Idrottsforskning* (1998:2), s. 54-57.

4.2 Elektroniska källor

Åländska segelsällskapets hemsida <info@segel.aland.fi> Åländska segelsällskapet 107 år ung, 2005 <<http://www.segel.aland.fi>> (2005-04-01).

4.3 Otryckta källor

Finska Seglarförbundets barn och ungdomsseglingsstrategi 2003.

Källor som finns i privat ägo

I författarens ägo

E-post från juniorchef Brage Jansson 29/3 2005.

Muntliga källor

I författarens ägo

Bandupptagning

Intervju 1	9.3.2005	Intervju 2	9.3.2005
Intervju 3	9.3.2005	Intervju 4	9.3.2005
Intervju 5	10.3.2005	Intervju 6	11.3.2005
Intervju 7	11.3.2005	Intervju 8	16.3.2005

Bilagor

Bilaga 1

Bilaga Käll- och litteratursökning

VAD?

Ämnesord	Synonymer
Competition Children Sports Barn Tävling Barnidrott Segling Framgång barn	

VARFÖR?

Jag valde bort ordet segling i de flesta fall eftersom det inte gav några träffar i samband med de andra ämnesorden; tävling och barn, som jag anser vara de mest relevanta sökorden i denna studie.

HUR?

Databas	Söksträng	Antal träffar
ERIC Artikelsök	SU competition And SU children And sports	28
	Barn och tävling*	6
IH's bibliotekskatalog	Barnidrott och tävling*	3
	Barn och segling	2
	Barn och tävling	20
	Rolf Carlson	23
	Framgång barn	6

KOMMENTARER:

Det gick bra att hitta litteratur och artiklar generellt om barn och tävling. Men att få in seglingen i detta sammanhang var svårt, hittade nästan ingenting om det.

Bilaga 2

Missiv brev

Stockholm 2005-03-08

Hej!

Jag, Josefine Gustafsson, studerar på Idrottshögskolan i Stockholm till idrottslärare och hälsopedagog. På somrarna är jag aktiv inom ÅSS juniorverksamhet. Just nu skriver jag mitt examensarbete och du har blivit utvald till att delta i min undersökning.

Mitt syfte med uppsatsen är att undersöka varför juniorer på ÅSS slutar respektive fortsätter med tävlingssegling.

Jag har valt att bl.a. göra en enkätstudie på 20 personer och du är en av dem. Jag hoppas att du vill svara på enkäten. Dina svar är bara att skriva in i enkäten och sedan returnera tillbaks per e-post till mig, dock senast den 24 mars 2005. Vill du inte delta i enkäten skulle jag uppskatta att du meddelar mig det så fort som möjligt, så att jag har möjlighet att ge din plats till någon annan.

Enkäterna kommer att behandlas konfidentiellt. Ditt namn kommer endast att användas för sortering av svaren. Resultaten kommer att presenteras anonymt i uppsatsen och ingen annan än jag kommer ha tillgång till datamaterialet. Vid frågor eller funderingar kan du nå mig på nummer: +46 736 250 456. Jag är oerhört tacksam för er medverkan!

Med vänlig hälsning

Josefine Gustafsson

Frågeformulär till f.d. aktiva optimistjolleseglare som inte längre är aktiva tävlingsseglare.

Anvisningar:

- Läs igenom frågan noggrant innan du besvarar den.
- När det finns alternativ markera endast ETT alternativ om inget annat anges.
- Svarar du genom e-post, gör markeringen genom att sätta ett kryss bakom de alternativ som stämmer in på dig bäst.

Namn: _____

Födelseår: _____

Seglingsbakgrund

1. Hur gammal var du när du började segla optimist? _____

2. Vilken/vilka var orsakerna att du började segla optimist?

3. Har du varit eller är du aktiv inom ÅSS/annan klubb på något annat sätt än din egen segling?

JA NEJ

Om ja, på vilket sätt?

4. Hur långt ifrån ÅSS bodde du under din tid då du seglade optimist? _____ km

5. Vilket var det **vanligaste** färdmedel du använde dig av för att ta dig till ÅSS under optimisttiden? (markera **ett** alternativ)

Skjuts av föräldrar

Buss

Cykel

Skjuts av annan förälder

Gick

Annat, vad: _____

6. Kunde någon av/båda dina föräldrar segla innan du började?

Mamma pappa båda ingen

7. Är eller har någon av dina föräldrar varit aktiva tävlingsseglare i ÅSS/annan förening?

JA NEJ

Om ja, vem och på vilket sätt?

8. Tycker du att dina föräldrar stöttade dig i din segling?

Alltid Oftast Ibland Aldrig

9. Kände du dig någon gång pressad av dina föräldrar?

Alltid Oftast Ibland Aldrig

10. Vilket stöd fick du av tränare/ledare under din optimisttid?

Tävling

1. Hur gammal var du när du började tävla i optimist? _____

2. Tävlade du aktivt i någon annan klass efter optimisten?

JA NEJ

Om ja, vilken/vilka? _____

3. Hur gammal var du när du slutade tävlingssegla aktivt? _____

4. Av vilken/vilka anledning(ar) slutade du tävlingssegla?

5. Vilka tävlingar var du med i när du seglade optimist?

Endast klubbävlingar

Endast tävlingar anordnade på Åland

Rankingar i Finland och/eller regattor.

NM, EM, eller VM

Annat, nämligen _____

Träning

1. Hur många timmar i veckan ägnade du åt träning under din tävlingsoptimisttid?

<2tim/veckan

3-5 tim/veckan

6-10tim/veckan

>10tim/veckan

2. Hur upplevde du mängden tävling och träning under din optimistperiod?

För liten

Lagom

För mycket

3. Genomfördes träningspassen med tränare?

Alltid

Oftast

Ibland

Aldrig

4. Hur många huvudtränare hade du under dina optimistjolle år? _____

5. Hur länge hade du en och samma tränare som längst? (ange antal veckor, mån el. år)

6. Vem/vilka var tränare? (Markera **det/de** alternativ som stämmer in på dig)

Någon aktivs förälder (egna/andras)

Äldre juniorer

Anställda tränare

Annat _____

7. Hur upplevde du dina träningar?

Mycket bra

Bra

Dåliga

Mycket dåliga

Motivera ditt svar:

8. Träningsseglade du i någon annan klass efter optimisten?

JA NEJ

Om ja, Vilken klass? _____

9. Har du slutat träningssegla i den klassen ?

JA NEJ

Om ja, vilket år slutade du? _____

Andra idrotter

1. Höll du på med någon annan idrott parallellt med din optimistsegling?

JA NEJ

Om ja, vilken/vilka och hur ofta? (Sätt kryss efter idrott under rätt mängd)

	1/v.	2/v.	3/v	4/v
• _____				
• _____				
• _____				

2. Har du tävlat aktivt i någon annan idrott efter optimistjolleklassen?

JA NEJ

Om ja, vilken/vilka och hur ofta? (Sätt kryss efter idrott underrätt mängd)

	1/v.	2/v.	3/v	4/v
• _____				
• _____				
• _____				

ÅSS juniorverksamhet

1. Vilken/vilka båtclass(er) fanns som alternativ för dig att fortsätta med efter optimistjolleklassen?

2. Fanns det någon organiserad träning för den båtclassen?

JA

NEJ

VET EJ

3. Hur upplevde du ÅSS juniorverksamhet?

Mycket bra

Bra

Dålig

Mycket dålig

4. Vad tyckte du var bra med ÅSS juniorverksamhet?

5. Vad tyckte du var dåligt med ÅSS juniorverksamhet?

6. Anser du att ÅSS:s juniorverksamhet borde varit (när du deltog) upplagd på något annat sätt?

JA

NEJ

VET EJ

Om ja, i så fall hur?

TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

Frågeformulär till f.d. aktiva optimistjolleseglare som fortfarande är aktiva tävlingsseglare i en annan klass.

Anvisningar:

- Läs igenom frågan noggrant innan du besvarar den.
- När det finns alternativ markera endast ETT alternativ om inget annat anges.
- Svarar du genom e-post, gör markeringen genom att sätta ett kryss bakom de alternativ som stämmer in på dig bäst.

Namn: _____

Födelseår: _____

Seglingsbakgrund

1. Hur gammal var du när du började segla optimist? _____

2. Vilken/vilka var orsakerna att du började segla optimist?

3. Har du varit eller är du aktiv inom ÅSS/annan klubb på något annat sätt än din egen segling?

JA NEJ

Om ja, på vilket sätt?

4. Hur långt ifrån ÅSS bodde du under din tid då du seglade optimist? _____ km

5. Vilket var det **vanligaste** färdmedel du använde dig av för att ta dig till ÅSS under optimisttiden? (markera **ett** alternativ)

Skjuts av föräldrar

Buss

Cykel

Skjuts av annan förälder

Gick

Annat, vad: _____

6. Kunde någon av/båda dina föräldrar segla innan du började?

Mamma pappa båda ingen

7. Är eller har någon av dina föräldrar varit aktiva tävlingsseglare i ÅSS/annan förening?

JA NEJ

Om ja, vem och på vilket sätt?

8. Tycker du att dina föräldrar stöttade dig i din segling?

Alltid Oftast Ibland Aldrig

9. Kände du dig någon gång pressad av dina föräldrar?

Alltid Oftast Ibland Aldrig

10. Vilket stöd fick du av tränare/ledare under din optimisttid?

Tävling

1. Hur gammal var du när du började tävla i optimist? _____

2. Vilken klass började du tävla i efter optimistklassen? _____

3. Har du tävlat aktivt i fler än en klass efter optimisten?

JA NEJ

Om ja, vilka och hur länge?

4. Vilken/vilka klass(er) seglar du idag?

5. Har du haft något/några uppehåll under din seglingstävlingstid?

JA NEJ

Om ja, hur många? _____ Hur länge varade det/dem? _____

Varför gjorde du uppehåll?

6. Av vilken/vilka anledningar fortsatte du tävlingssegla efter optimistklassen?
(ange 1-2 alternativ)

Avkopplande Vänner Utvecklas som seglare

Mäta mig mot andra Naturupplevelse Fysisk aktivitet/tävling

Annat, nämligen _____

7. Varför seglar du idag? (ange 1-2 alternativ)

Avkopplande Vänner Utvecklas som seglare

Mäta mig mot andra Naturupplevelse Fysisk aktivitet/tävling

Annat, nämligen _____

8. Vad för tävlingar var du med i under din optimistjollestid?

Endast klubbävlingar Endast tävlingar anordnade på Åland

Rankingar i Finland och/eller regattor. NM, EM, eller VM

Annat, nämligen _____

Träning

1. Hur många timmar i veckan ägnade du åt träning under din tävlingsoptimist tid?

<2tim/veckan 3-5 tim/veckan 6-10tim/veckan >10tim/veckan

2. Hur upplevde du mängden tävling och träning under din optimist period?

För liten Lagom För mycket

3. Genomfördes träningspassen med tränare?

Alltid Oftast Ibland Aldrig

4. Hur många huvudtränare hade du under dina optimistjolle år? _____

5. Hur länge hade du en och samma tränare som längst? (ange antal veckor, mån el. år)

6. Vem/vilka var tränare? (Markera **det/de** alternativ som stämmer in på dig)

Någon aktivs förälder (egna/andras) Äldre juniorer

Anställda tränare Annat _____

7. Hur upplevde du dina träningar?

Mycket bra Bra Dåliga Mycket dåliga

Motivera ditt svar :

Andra idrotter

1. Höll du på med någon annan idrott parallellt med din optimistsegling?

JA NEJ

Om ja, vilken/vilka och hur ofta? (Sätt kryss efter idrott under rätt mängd)

1/v. 2/v. 3/v 4/v

- _____
- _____
- _____

2. Har du tävlat aktivt i någon annan idrott efter optimistjolleklassen?

JA NEJ

Om ja, vilken/vilka och hur ofta? (Sätt kryss efter idrott under rätt mängd)

1/v. 2/v. 3/v 4/v

- _____
- _____
- _____

ÅSS juniorverksamhet

1. Vilken/vilka båtclass (er) fanns som alternativ för dig att fortsätta med efter optimistjolleklassen?

2. Fanns det någon organiserad träning för den båtclassen?

JA NEJ VET EJ

3. Hur upplevde du ÅSS juniorverksamhet?

Mycket bra Bra Dålig Mycket dålig

4. Vad tyckte du var bra med ÅSS juniorverksamhet?

5. Vad tyckte du var dåligt med ÅSS juniorverksamhet?

6. Anser du att ÅSS:s juniorverksamhet borde varit (när du deltog) upplagd på något annat sätt?

JA

NEJ

VET EJ

Om ja, i så fall hur?

TACK FÖR DIN MEDVERKAN!

Bilaga 5

Intervjumall

Jag ställer några uppvärmningsfrågor där de fritt får berätta om deras upplevelser (se nedan). Sedan fortsätter jag intervjun med att utgå från deras enkät svar och får dem att utveckla svaren.

1. Berätta lite om din tid då du var en aktiv optimistjolle seglare. (stämningen i klubben, ditt roligaste minne, sämsta minne)
2. Berätta lite om din tid efter optimisten, hur kände du då för segling?
3. Vad var målsättningen med din segling i optimistklassen?
4. Hur kände du när du hade motgångar i din optimistsegling?
5. Hur kände du när du hade medgångar i din segling?